

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 10 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne peti-vrate po 12 h če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Pokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Drago nam hočejo ugrabiti.

Za posest Drage, te obmejne občine na Kočevskem, bijemo že nad 30 let najljutejši boj z Nemci, ki hočejo to občino za vsako ceno dobiti v svojo oblast, dasi je po pretežni večini slovenska in tvorijo v njej Nemci le neznatno manjšino.

Vrhu tega se pa ta nemška manjšina krči od leta do leta, ker se Kočevarji trumoma izseljujejo v Ameriko, dočim ostajajo Slovenci doma, dasi si iščejo po zimi dela na Ogrskem in Romunskem. V takšnih okoliščinah bi bil že zdavno ponehal v Dragi vsak političen boj, ako bi ne bilo kneza Auersperga, ki se ošabno nazivlja vojvodo kočevskega, a je v resnici največji škodljivec kočevskega okraja.

V Dragi bi živeli slovenska večina in kočevska manjšina v najlepši slogi med sabo, ako bi knez Auersperg ne netil po svojih logarjih in gozdarjih na umeten način političnega in narodnostnega boja v tej občini.

Ti Auerspergovi gozdarji so si vabili v glavo, da mora biti v Dragi občina v nemških rokah. Zato so začeli najljutejši boj proti Slovincem in potegnili v to borbo tudi Kočevanje, ki bi sicer v svesti si, da so v veliki manjšini, nikdar iz svoje inicijative ne stegovali rok po občinski upravi; tudi sicer bi se morda ne dali naščuvati na boj, ako bi ne bili tako zelo odvisni od kneza Auersperga in njegovih uslužbencev. Tako pa morajo plesati, kakor jim ukazuje knez Auersperg po svojih gozdarjih, ker bi sicer izgubili celo vrsto beneficij, ki jih sedaj uživajo vsled naklonjenosti Auerspergove graščinske uprave.

Najljutejši boj se je bil v Dragi pri zadnjih občinskih volitvah meseca avgusta lanskega leta. Volilna borba se je končala s slovensko zmago, dasi so Auerspergovi uslužbenci agitirali z vso silo, se posluževali najrazličnejših nasilstev in drugih teroristiških sredstev ter na-

peli vse moči, da pribore nemški manjšini gospodstvo v občini.

Vkljub vsem svojim naporom so sramotno propadli in dasi so prav dobro vedeli, da so so volitve vršile popolnoma pravilno in da so bile potemtakem docela zakonite, so vložili proti volitvam pritožbo zgolj iz nagajivosti, da bi vsaj za nekaj časa se preprečili redno občinsko upravo.

Vlada je seveda to pritožbo, ker je prišla z nemške strani, kar najskrbneje študirala in pretresovala ter iskala v njej opornih točk, na katere bi se mogla naslanjati, ako bi volitve ovrgla. Toda navzlic svojem trudu in naporu ni mogla najti niti ene nepravilnosti ali protizakonitosti v volilnem postopanju, ki bi ji dale povod, da bi ovrgla volitve iz vzrokov, navedenih v pritožbi.

Toda vlada je hotela na vsak način razveljaviti obč. volitve v Dragi, zato se tudi ni strasila poseči po protizakonitih sredstvih, samo da ji je bilo omogočeno izvršiti svojo nakano to je de facto, ako tudi ne direktno, ugoditi nemški pritožbi.

Vlada je pač zavrnila nemško pritožbo v cellem obsegu kot neutemeljeno in neopravičeno, a vendar je kasirala občinske volitve, češ, da razglas, tikajoč se volitev, ni bil pravilen. Ne vemo, da-li odgovarja trditve, da je bil volilni razglas nepravilen, resnici, to pa vemo, da nemška pritožba tega argumenta ni navajala in volitev z bog tega ni izpodbijala, da je torej vlada razveljavila volitve radi malenkostne formalnosti, radi katere se ni nihče pritožil.

Usoda obč. volitev je bila že odločena meseca avgusta, a vlada ni nalašč takoj vročila dotičnega svojega odloka občinskemu odboru v Dragi, nego je čakala dolge štiri mesece do novega leta, predno se je odločila, da obvesti Dražane o svojem ukrepu! In zakaj je čakala tako dolgo? Odgovor je lahak! Ker je dobro vedela, da v tem času skoro tričetrstine sloven-

skega prebivalstva ni doma in da se bo zbog tega v tem času Nemcem najlažje posrečilo dobiti občino v svoje roke.

Da se vlado res vodili ti nagibi, dokazuje zlasti to, da je kočevski okrajni glavar dr. Gstettenhofer, mož, ki bi imel tisoč vzrokov, da bi bil prav ponižen in miren, čim je prejel vladni odlok, da se razveljavljajo obč. volitve v Dragi, planil na Drago in zahteval, da mora biti v petih dneh vse pripravljeno za volitve in grozil z orožniki, ako bi se ne hotelo ustreči njegovemu ukazu.

Kako naj imenujemo tako postopanje? To je birokratska prepotenca, ki misli, da sme s Slovenci postopati, kakor Turčin s svojo rajo. Toda časi, ko je smel oholi nemški birokrat ne kaznovano in brez odpora z naše strani ravnavati s slovenskim ljudstvom, kakor se mu je zljubilo, so že zdavnaj minili; bodemo že poskrbeli, da nemška birokratska drevesa ne bodo več pri nas rasla do nebes, o tem naj bode gospoda pri deželni vladi prepričana!

Vladni krogi naj ne živijo v zmoti, kakor da bi mi ne vedeli, kakšne načrte snujejo razni vladni organi glede Drage!

Prav dobro vemo, da sili vlada na to, da se vrše v Dragi občinske volitve sedaj, ko je večina Slovencev na tujem, samo zbog tega, da nam ukrade Drago in jo izroči Nemcem.

Toda to zlobno nakano bodemo že umeli preprečiti, o tem je lahko dr. Gstettenhofer prepričan.

Odločno protestujemo proti temu, da bi vlada pomagala, da nam pritepeni Nemci ugrabijo Drago, in zahtevamo z vso energijo, da se občinske volitve odlože vsaj do meseca maja.

In ako bi se poklicani krogi na to našo zahtevo morda ne hoteli ozirati, jim povemo na vsa usta, da umemo z njimi govoriti tudi — dalmatinski!

Volilna reforma.

Dunaj, 16. januarja. Načelnik češkega kluba, dr. Pacák, je izjavil, da je v razgovorih z Gautschem in Bylandt-Rheidtom dobil prepričanje, da se državni zbor ne skliče 24., temuč 30. januarja. Glede volilne reforme je rekel, da more ponoviti le eno, da so predprave zopet le na napredovale, da pa tozadevna vladna predloga nikakor še ni gotova.

Največje težave dela vladi razdelitev volilnih okrajev z ozirom na narodnosti.

Lvov, 16. januarja. Člani poljskega kluba so predložili vladi celo vrsto pogojev za volilno reformo in namestnik je zagrozil z odstopom, ako vlada ne prodre z indirektno volilno pravico za Galicijo. („Gazeta lwowska“ pa poroča, da ta vest ni resnična.)

Preosnova avstrijskega ministrstva.

Dunaj, 16. januarja. Že dva meseca se vršijo resna pogajanja med vlado in posameznimi parlamentarnimi strankami glede preosnove ministrstva tako, da bi vstopili v kabinet vplivni parlamentarci večjih političnih strank. Pogajanja so prispela že tako daleč, da so že sestavljena cesarjeva pisma, ki pa se razglasijo šele tedaj, ko se odstranijo zadnje ovire, ako pa se to ne posreči, se parlamentarizovanje sploh opusti.

Z vstopom parlamentarcev v ministrstvo hoče vlada parirati ovire, ki jih napravljajo vplivne stranke volilni reformi. Da se te stranke pridobijo za vladne načrte, je vprašal ministrski predsednik načelnika češkega kluba, dr. Pacáka, načelnika nemške ljudske stranke, dr. pl. Derschatto, in načelnika poljskega kluba, grofa Dzieduszyckiego, ali bi hoteli vstopiti v ministrstvo brez portfeljev. Seveda bi ministri dr. Randa in dr. Pičtak odstopila. Dočim bi Pacák in Derschatta baje bila lahko pridobiti, se grof Dzieduszycki odločno

brani, češ, da še ni prišel čas, ko bi se naj sedanji poljski minister nadomestil. Tudi v krogih poljskih poslancev govore, da je popolnoma izključeno, da bi grof Dzieduszycki vstopil v ministrstvo.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 16. januarja. Voditelji koalicije so se izrekli proti Wekerlejevim posredovalnim načrtom, češ, da se njegovi predlogi ne morejo sprejeti za podlago pogajanjem med krono in opozicijo. Mogoče pa je vendar, da bo njegova akcija pozneje dovela do sestave prehodnega ministrstva. — Glede politične akcije nadvojvode Jožefa pa se zatrjuje z merodajnega mesta, da so vse tozadevne vesti navadne izmišljotine.

Srbsko-bolgarska carinska zveza.

Dunaj, 16. januarja. Danes je bila skupna ministrska konferenca v zadevi trgovinskih pogajanj z Bolgarijo in Srbijo. Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti ter so se nemudoma odposlala potrebna navodila zastopstvom v Belgrad in Sofijo. Napram Srbiji se je baje izrekla konferenca za staro vladno stališče: predpogoj za sklenitev trgovinske pogodbe s Srbijo je opustitev srbsko-bolgarske carinske zveze.

Sofija, 16. januarja. Finančni minister Pajakov je izjavil nekemu dopisniku, da vlada uvideva, da hoče Avstro-Ogrska pritiskati na Srbijo, a Bolgarija ne more pripoznati kake izpremembe v carinski zvezi s Srbijo, ako se izvrši pod takim pritiskom. Bolgarija bo vsled tega pri obnovitvi pogajanj za trgovinsko pogodbo z Avstrijo zahtevala, da Avstrija prizna srbsko-bolgarsko carinsko zvezo, ki je za Bolgarijo sklenjena zadeva, s čimer morajo računati vse države.

Belgrad, 16. januarja. V vladnih krogih so pripravljene na gospodarsko vojno Avstrije na-

LISTEK.

„Matica Hrvatska“.

Sedem knjig, lepih in obsežnih knjig, je izdala „Matica Hrvatska“ za lansko leto.

„Matica Hrvatska“ ima v zadnjih letih jako težko stališče. Mlajši književniki miso z njo zadovoljni in ji nasprotujejo, vzlic temu pa izvršuje Matica vestno in uspešno svojo važno nalogo in kdor pregleda na pr. njene zadnje publikacije, ji ne more odreči pripoznanja.

Med temi publikacijami jih je pet beletrističnih.

Priljubljeni novelist Vjenceslav Novak je spisal povest iz sodobnega hrvatskega življenja „Zapreke“, v kateri je prerano umrli pisatelj pokazal ves svoj nenavadni talent.

Tudi Evgenij Kumičić je zastopnik v Matici hrvatskih publikacijah. Pred kakimi 25 leti je Kumičić obelodanil svojo povest iz srbskega življenja „Jelkin bosiljak“, ki je takrat na Hrvatskem vzbudila občno senzacijo. „Jelkinega bosiljaka“ že davno ni bilo več dobiti in zato je hvalevredno, da

je „Matica“ preskrbela novo izdajo tega romana, ki spada med prve pojave realitike v hrvatski literaturi.

Med starejšimi hrvatskimi pisatelji, čijih dela so postala skoro nedostopna, zavzema Ivan Perkovac odlično mesto. Perkovac je igral v hrvatski politiki važno vlogo in to je vzrok, da je sedanji generaciji bolj znan kot politik, kakor beletrist. „Matica“ je zbrala najlepše Perkovčeve novelete in njegovo povest „Iz bojnoga odsjeka“ in jih izdala v knjigi, kateri je dr. Ivan Zahar spisal obširen in vrlo zanimiv uvod. Ta ne obsega samo detajliranega živopisa I. Perkovca in karakteristike Perkovčeve osebe in litorarne delavnosti, marveč verno in zelo zanimivo sliko hrvatskega političnega, družabnega in kulturnega življenja od leta 1843. do leta 1871., v katerem letu je Perkovac umrl.

Poleg doslej navedenih izvirnih spisov je „Matica Hrvatska“ izdala tudi še dve knjigi beletristične vsebine. Ena prinaša N. A. Nekrasova slavnoznano zbirko pesmi „Komu je dobro u Rusiji?“, ki jo je iz rusčine preložil Avgust Harambašić, druga pa „Izabrane pripovjesti“

znamenitega novelista A. P. Čehova v prevodu Martina Lovrenčevića. Obe deli spadata med najiminennejše proizvode ruske literature.

Jako lepo delo je nadalje Stjepana Radića „Savremena Evropa ili karakteristika evropskih država in naroda“. Pisatelj je v tej knjigi obdelal ogromen material. Pojasnil je postanek evropskih narodov in razkril korenine vseh tistih pojavov, ki skupaj stvarjajo samobitnost poedinah narodov. V knjigi je podana verna slika kulturnega, političnega in gospodarskega značaja vsakega evropskega naroda in vseh faktorjev, ki so ga prouzročili. Iz knjige se šele spozna, koliko skupnega imajo vsi evropski narodi, in koliko samo svojega so si znali ohraniti in razviti, spozna se pa tudi, koliko so ti narodi prevzeli od Grkov in Rimljanov in kako so to predružili in svojemu značaju primerno izpolnili in razvili. Eno napako ima Radićeva knjiga: pisana je nekako epigramatično kratko. Material je pač preogromen, da bi se mogel v eni sami, četudi precej obširni knjigi, primerno obdelati in vsaka stvar tako pojasniti, da bi jo umel tudi človek, čigar po-

litična in zgodovinska izobrazba ne presega navadne mere.

Končno moramo izpregovoriti še o almanahu, ki ga je „Matica Hrvatska“ začela izdajati pod naslovom „Hrvatsko kolo, naučno-književni i umjetnički zbornik“.

Svoje dni je „Matica“ izdatno podpirala beletristični list „Vienac“. Toda ker je sprevidela, da tega ne zmague in da tudi na svoje stroške ne more izdajati posebnega lista, se je odločila za to, da ustanovi novo publikacijo, zbornik, ki je poleg manjših spisov zabavne in poučne vsebine bil posvečen tudi literarni in umetniški kritiki.

Letos je izšla prva knjiga tega zbornika. Knjiga je bogato opremljena in krasi jo 13 ilustracij samih najboljših hrvatskih umetnikov. Zastopani so: Iveković, Meštrović, Valdec, Crnčić, Frangeš, Medović, Rački, Csikos, Tišov, Kovačević, Becić in Senoa. Reprodukcijske so vseskozi vzorne.

Tudi literarni del zbornika je bogat, raznovrsten in jako zanimiv. Združili so: odlični hrvatski pisatelji, kakor: Vjenceslav Novak, Jovan Hranilović, I. E. Tomić, dr. Zahar, Gijuro Arnold, Vjekoslav Klaić, I. Mil-

četić in dr. Kršnjavi, ki imajo davno svojo ustanovljeno pozicijo v hrvatski literaturi, njim pas se pridružili različni mlajši talenti, tako da je zbornik pravi odsvit sedanje hrvatske književnosti.

V zborniku je priobčena tudi obsežna študija o novejši slovenski književnosti. Spisal jo je dr. Fran Ilešič. V tem spisu pojasnjuje dr. Ilešič postanek in razvoj takomenovane „nove struje“ v Slovincih in osvetljuje značaj poedinah glavnih zastopnikov teh struj. Dr. Ilešič je z obudovanja vredno marljivostjo zbral ogromno gradiva in z veliko vestnostno razložil in utemeljil svoje mnenje. Toda s tem, kar nam je podal dr. Ilešič kot rezultat svojih študij in preiskavanj, se marsikdo ne bo strinjal. Novo strujarsko vino se je že ustavilo in pokazalo se je, da je tod in tam kak sod poln plemenitega malvazijca, večinoma pa so tudi novi sodovi napolnjeni z literarnim ovičkom. Toda tu ni mesto za razpravljanje o tem vprašanju, dasi bi že z ozirom na dr. Tominskovo razpravo v „Ljubljanskem Zvonu“ bilo času primerno in splošno koristno, če bi se o novi struji zapisala pravična in nepristranska beseda.

pram Srbiji in Bolgariji. Upajo le, da bo v tej vojni Avstrija osamljena, ker je Ogrska za carinsko unijo, a tudi Nemčija se ji kaže simpatično.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 16. januarja. Pretečeno noč so zaprli ves svet delavskih delegatov, skupno 22 oseb ter zaplenili dokumente in pisma. Izkazalo se je, da so bili to zgolj revolucionarni, ki niso pripadali delavskemu stanu ter tudi niso delovali za delavske koristi, temuč so delavce terorizovali v svoje sebične namene. — V stanovanju neke dijakinje pa je policija zasačila tajno zborovanje revolucionarnih vojakov ter zaplenila mnogo revolverjev in proklamacij. — Politični umori še vedno nočejo prenehati. Generala Lisovskega je nekdo na ulici ustrelil, v Irkutsku pa je bil umorjen policijski načelnik.

Odesa, 16. januarja. V Kavkazu, posebno v okrajih Gori in Kušec, se revolucionarno gibanje tako širi, da se moralo proglasiti vojno stanje. Kolodvore je zasedlo vojaštvo, ker so več postaj kmetje razdijali.

Konferenca zaradi Maroka.

London, 16. januarja. O konferenci v Algecirasu, ki bo odločila o evropskem miru ali vojni, krožijo najraznovrstnejša ugibanja. Z ene strani se zatrjuje, da se konferenca razbije že prvi teden, nakar sledi vojna; z druge strani pa prorokujejo, da bo konferenca najmanj tri mesece brez praktičnih uspehov. Nemčija misli baje predlagati nevtralizovanje Maroka pod jamstvom varstvenih velesil; ta predlog pa brezdvomno propade, ker imajo srednjemorske velesile, posebno Francija dolžnost, varovati neodvisnost akcije na vse strani.

Madrid, 16. januarja. V prvi seji v Algecirasu so delegatje razpravljali samo o konferenčnem programu. Večina delegatov se je jasno izrazila, da mora Evropa storiti kaj koristnega za Maroko, ne pa misliti samo na tekmovanje in ljubosumnost.

Berolin, 16. januarja. Zatrjuje se, da je nemški cesar rekel pri sprejemu bivšega ruskega finančnega ministra Kokovcova z ozirom na razmerje med Nemčijo in Francijo in glede maroške konference: „Moral bi pač biti blazen, ako bi se hotel za vsako ceno vojskovati.“

Volitev predsednika francoske republike.

Pariz, 16. januarja. Za jutranjo volitev so imeli danes senatorji in poslanci raznih skupin leveice glasovanje za poskušnjo. Senatni predsednik Fallières je dobil 416, zborniški predsednik Doumer pa 191 glasov. Republikanci so vsled tega proglasili za kandidata Fallièresa, ki bo tudi brezdvomno izvoljen.

Obrtni vestnik.

Opredelitev pravic trgovcev nasproti pravicam obrtnikov po novem obrtnem redu. Kako daleč je določiti pravice trgovcev nasproti pravicam rokodelskih obrtovi, to vprašanje v sedaj veljavnem obrtnem redu ni točno rešeno in ne malokrat se je bilo tudi pri nas pečati z njim oblastvom ter zastopstvom trgovskega in obrtnega stanu. Praksa se je polagoma ustanovila na podlagi upravnosodne judikature. Sedaj pa, ko gre za to, da se temeljito premeni obrtni red, je naravno, da to vprašanje ni moglo ostati nedotaknjeno, da, postalo je eno najvažnejših, hudo razdvaja in razburja trgovce in obrtnike, ostalo je razporno do zadnjega časa med vlado in permanentnim obrtnim odsekom državnega zbora. Vprašanje zadeva prevzemanje popravil in jemanje mere po trgovcih. Kakšen je položaj v tem pogledu med trgovci in obrtniki po sedanjem obrtnem redu, oziroma po sedanji praksi? Sedanjí obrtni red nima izrecnih določb v tej zadevi. Ker pa ne prepoveduje izrecno trgovcem prevzemati popravil in jemanje mere, se je postavila praksa na stališče, da jim je to dovoljeno, opirajoč se na upravno sodišče, ki je glede prevzetja naročil, ki jih je izdelati upravičenim obrtni-

kom, odločilo, da ima obrtnik sicer pravico, izdelati naročena ta obrtna dela, ne pa tudi pravice do tega, da občinstvo neposredno, brez posredovanja trgovca, pri njem naroča. Glede jemanja mere pa je upravno sodišče izjavilo, da ne spada toliko k proizvedbi kakor k naročbi blaga, in dalje, da je zakonu docela ustreženo, da le v to upravičeni obrtniki blago izdelajo, oziroma premenijo ali popravijo, prodajajo pa oni, ki so za njega razpečavanje upravičeni. V načrtu novega obrtnega reda se je tudi vlada postavila na to stališče. Načrt izpopolnjuje tretji odstavek § 38. obrtnega reda tako, da se sme imetnik kakšnega trgovskega obrta z napravo in predelavo obrtnih izdelkov le tedaj pečati „in premembe in reparature na njih le tedaj izvesti, če je dotični produkcijski obrt v smislu obstoječih predpisov, če gre torej za rokodelski obrt, v smislu § 14. (določa, da je pri prijavi donesti dokaz usposobljenosti) prijavil.“ Temu odstavku pa sledi v načrtu nov odstavek: „Upravičen pa je, prevzemati naročila na obrtne izdelke, za katerih prodajo je po svoji obrtni prijavi upravičen, in v ta namen tudi jemati mero, seveda pa mora naročeno blago dati izdelati upravičenim samostojnim obrtnikom, ki jim v ta namen more dati potrebno stvarino ali drugačne pripomočke. Z enako omejitvijo je nadalje upravičen, prevzemati izvedbo prememb ali popravil na izdelkih, ki jih je sam dobavil, in v ta namen jemati tudi mero.“ Ali temu pravilu pa določa vladna predloga važno izjemo, izjemo ravno za tiste trgovce, za katere je prevzemanje popravil in jemanje mere večjega pomena, kakor za druge. Nov odstavek k temu § določa namreč, da poprej navedena pravica ne velja za trgovce z obleko in z obutalom. Ta izjema izpolnjuje deloma, to je glede na krojače in čevljarje, ponovno in ponovno izraženo željo in zahtevo mnogih obrtnikov, da naj se sploh prepove vsem trgovcem prevzemati naročila in jemati mero za izdelke obrtovi, vezanih na dokaz usposobljenosti; z gornjo izjemo so tem manj zadovoljni, ker segajo mnogih obrtnikov zahteve še dalje, namreč, da naj se trgovcem z malimi izjemami sploh prepove trgovina z rokodelskimi izdelki in naj se ta pridrži le obrtnikom. Ta zadnja zahteva obrtnikov je naravna posledica zahteve velikega dela trgovcev, da naj se uvede strog dokaz usposobljenosti za trgovske obrte, z zahtevo tega dokaza je namreč rokodelcem otežen ali celo onemogočen prehod k trgovskim obrtom. Seveda so obrtniški zahtevi nasproti nastopili trgovci ponekod z zahtevo, da se morajo obrtniki omejiti na prodajo blaga, ki ga izdelajo sami in da jim je torej vzeti pravico, ki jim jo daje § 37. obrtnega reda, da smejo prodajati tudi blago svoje stroke, ki ga niso izdelali sami. Na te zahteve se ministrstvo ni oziralo in ugodilo zahtevam obrtnikov le glede prevzemanja naročil in popravil ter jemanja mere po trgovcih z obleko in z obutalom, s tem pa seveda zadelo na hud odpor na obeh straneh: pri obrtnih, ki so se jim le deloma izpolnile zahteve, pri trgovcih z obleko in obutalom pa tembolj, ker bi imeli odslej manjše pravice. Vsekako je težko tu stališče vlade, saj je njena naloga, ublažiti obstoječa nasprotja ter izenačiti in urediti nasprotujoče si interese v gospodarskem življenju.

Ureditve konfekcijskih obrtovi. O obrtnih pravicah konfekcij je toliko nejasnosti, da je nujna potreba, da se konfekcionarstvo obrtnopravno uredi. Vlada hoče, da se to zgodi s posebnim zakonom, dasi bi bila tozadevne določbe lahko sprejela v načrt premembe obrtnega reda. Tako pa bomo s konfekcijskim zakonom srečno dobili desetega onih zakonov, iz katerih sestaja obrtni red. Ob tolikem številu zakonov je umevno, da ne bo vladal posebno lep in pregleden „red“ med določbami obrtnega reda. Načrt za konfekcijski zakon je že izdelan v trgovinskem ministrstvu. Glavne določbe so že prišle v javnost. Po tem načrtu bo imetnik obrtnega lista, glasečega se na „konfekcijo“ upravičen, proizvajati v obrtnem listu navedeno blago, to se pravi, smel bo nakupovati surovino, jo prirejati, prikoprovati, umerjati itd. v ta namen, da jo nadalje obdelava v lastni delavnici ali pa da obdelati delavcem na domu. Konfekcionar bo dalje imel pravico izgotovitve tega blaga za prodajo, v tuzemstvo pa ga bo smel prodajati le prekupcem, ne bo pa upravičen, neposredno prodajati tuzemskim zasebnim odjemalcem, jemati mero in primerjati narejeno blago. Konfekcijski pomožni delavci so po načrtu vse osebe, ki proti plačilu sodelujejo pri izgotavljanju obleke, perila in čevljev za prodajo na prekupce, in to bodisi v obrtovovališču konfekcionarja, bodisi kot takozvani vmesni mojstri ali pa kot delavci na domu. Konfekcijski vmesni mojstri so oni pomožni delavci, ki se v svoji de-

lavnici poslužujejo pomoči tujih delavskih moči ali pa delo oddajajo delavcem na domu. Obrat „vmesnega mojstrstva“ bo treba naznaniti obrtni oblasti, ki bo izdajala „knjižice za vmesne mojstre“. Taka knjižica bo opravičevala le v prevzemanje dela za konfekcionarje. Za druge obrtnike ali zasebne stranke ne bo smel delati vmesni mojster. Pa tudi konfekcionarji bodo smeli dati dela le takim vmesnim mojstrom, ki se bodo mogli legitimirati s knjižico. Konfekcijske delavce na domu imenuje načrt one, ki od konfekcionarjev ali vmesnih mojstrov prevzeto delo izvrše sami ali pa samo s pomočjo oseb lastnega gospodarstva. Tudi konfekcijski delavci na dom dobe posebne knjižice.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. januarja.

— **Tožbe se boje.** „Slovenec“ pravi, da je sodnijsko dokazano, da so „obrekovanja“ Seliškárjeva glede „Zadružne zveze“, tnovskega konsuma in „Gospodarske zveze“ neosnovana. Ko bi bilo res sodnijsko dokazano, da so Seliškárjeve dolžitve neosnovane in da so obrekovanja — ali more kdo misliti, da bi jih klerikalci mirno prenašali in da bi klerikalci Seliškárja netožili? Klerikalci bi kar obsuli Seliškárja s tožbami, če bi bilo sodnijsko dokazano, da so njegove dolžitve neosnovane. Seliškár pa ponavlja javno svoje obdolžitve in pozivlja klerikalce, naj ga tožijo — a klerikalci se vendar ne upajo s tožbo na dan, pač zato, ker vedo, da bi Seliškár sijajno doprinesel dokaz resnice. Klerikalci se tožbe boje in zato skušajo varati občinstvo, da je sodnijsko dognano, da so Seliškárjeve dolžitve neosnovane. Ali na ta način si ne bodo nič pomagali, zakaj na take obdolžitve, kakor jih je spravil Seliškár v javnost, je le en sam odgovor, to je tožba, a kdor se take tožbe boji, se je s tem tudi že sam obsodil.

— **Slovensko uradovanje kranjskega dež. odbora.** Deželni odbor kranjski je razposlal včeraj vsem podrejenim uradom odločbo, s katero se naznanja sklep dež. zbora kranjskega z dne 21. novembra 1905, da občinje kranjski dež. odbor odslej z vsemi c. kr. uradi vodine Kranjske kakor tudi z vsemi avtonomnimi oblastmi, v katerih stanujejo Slovenci, v slovenskem jeziku. Ravno tako se morajo deželni uradi v pismenem obveščanju z ministrstvi in višjimi vladnimi uradi posluževati slovensčine. Na podlagi tega zakona se mora v slovenskem jeziku voditi uradna korespondenca zlasti z deželnimi odbori v Gorici, Poreču, Gradcu in Celovcu, z mestnim magistratom v Trstu, z namestništvima v Trstu in Gradcu, z deželnimi vladami v Ljubljani in Celovcu in z okrajnimi glavarstvi, v kolikor obsegajo slovenske okraje. Vsem uradnim predstojnikom se je naročilo, da se strogo ravnajo po zgorajšnjem deželnozborskem sklepu.

— **„Danica“** je prenehala izhajati. „Slovenec“ je pač zabeležil to dejstvo, ni pa povedal, da so klerikalci ubili „Danico“, ker ni hotela zlorabljati verskih čuvstev in vere za umazane namene škofove stranke. „Danica“ je bila skozinsko katoliška — ali katolicizem, ki ne služi političnemu gospodstvu klerikalne stranke, se naši duhovščini studi in zato je „Danico“ ubila.

— **Ponesrečen prvi nastop slovenske ljudske stranke v Idriji.** Iz Idrije se nam poroča: V nedeljo popoldne so sklicali tukajšnji klerikalci zaupen shod v gorenjih prostorih g. Didiča. Izdali so vabila, ne da bi označili dnevni red, poleg svojim pristašem tudi socialnim demokratom, ki so se shoda pod vodstvom Kristanovim udeležili v precejšnjem številu, naprednjakom pa tako malo, da je bil vsak nastop od te strani izključen. Zborovalce pozdravi v imenu sklicateljev dekan Arko, na kar izvolijo klerikalci v predsedstvo kovača Antona Logarja kot predsednika in pisarja Kanduča kot zapisnikarja (oba ne-

volilca, dasi je Arko nekaj govoril v pozdravnem govoru o shodu volilcev). Prvi dobi besedo dekan Arko, ki poda poročilo o svojem delovanju v deželnem zboru, ki pa tako klavarno poroča, da si klavrnjega poročila ni moči misliti. Omenjal je v par stavkih boj za volilno reformo, dovoljenje davčnih olajšav za delavske hiše, pri tem je nehote priznal, da je tak zakon urgiralo tukajšnje politično društvo „Jednakopravnost“, in končno omenjal ustanovitev socialnega odseka pri deželnem odboru. Kaj pa je za Idrijo, ki jo zastopa, posebnega storil in dosegel, pa je menda pozabil povedati, ali pa ni hotel, ker bi se odgovor glasil — nič. Navzlic izjavi, da rad še kaj pove o svojem trudopolnem delovanju, ni hotel nihče navzočih gospoda dekana vprašati, kar mu je bilo pač najljubše. Socialni demokrat Tomaž Brus vpraša, kaj je z dnevnim redom. Šele sedaj se spomni predsednik svoje dolžnosti in pove, da je na dnevnem redu: Poročilo o deželnem zboru, občinske volitve in klerikalno častikarstvo. Za tem dobi besedo ravnatelj Kristan, ki pred vsem konstatuje žalosten nastop ljudske stranke, ki se je skrila za durmi, označi neodkritost Arkotovo, ko je navajal vzroke, zakaj se je sklical zaupen shod in ne javen. Nadalje pa ožigosa klerikalce, ki zahtevajo daljše bivanje v občini za pridobitev volilne pravice in sicer pove, zakaj se potezajo klerikalci za razširjenje volilne pravice. Pove klerikalcem marsikatero bridko v obraz in ti hrupno ugovarjajo, se ve, da socialni demokrati ne ostanejo dolžni. Zanimivo pa je bilo gledati obnašanje Golijevih in Trevnovih trgovskih učencev in mladih klerikalnih pisarjev, ki so v svoji gluposti ploskali klerikalnim govornikom in se demonstrativno neumno smejali socialnim demokratom, pa tudi ministrantki so izpolnili svojo dolžnost. Kristanu je odgovarjal tudi Oswald, kolikor je pač v svoji omejenosti mogel. Prišel je s strašnim glasom, drl se, kar se je dalo, dasi nismo vedeli, čemu toliko vpitje v majhni dvorani ob početku njegovega govora mirnemu poslušalstvu. Ob njegovem govorjenju smo si mislili, če si že ne bi bil izvolil poklica božjega namestnika, pa bi svetovali Oswaldu, naj si izbere mesto klovna v kakem cirkusu, kamor po svojem obnašanju najbolje spada. Besedovati je hotel tudi trgovec Treven in sicer je zagovarjal stališče klerikalcev za daljše bivanje v občini, kdor hoče izvrševati volilno pravico. Pa je imel smolo, ko je utemeljeval klerikalno zahtevo, češ, če bi tako ne bilo, bi imel vsak „vandrovec“ volilno pravico, zagrmeli so mu nasproti ogorčeni klici, kdo je vandrovec, ali niso tudi vandrovcí ljudje i. t. d., da je mož prevedel, da je bolje, če svojo modrost zase obdrži. Pa je res značilno, da se na shodih „ljudske“ stranke zmerja potujoče obrtnike z vandrovcí, ali da dekan Arko naziva poslušalce s „slavno gospodo“. Zadnje je pač umeti, ker je ta novo pečena stranka pričela s penzioniranimi „hofratí“. Ko se je tako hrupna in smešna debata čudno končala, se je prešlo k drugi točki: občinske volitve. Referat je imel sam katehet Oswald, ki je najbolje poučen o občinskem gospodarstvu. Pridrgal je samo to, kar smo že tolikrat čitali v „Slovencu“. Sprva je napadel občinskega tajnika zaradi neke pomote v občinskem računu, videlo se je, da je duhovni gospod svoječasno kaj nečastno izšel iz te afere, in hotel se je na tajnem shodu pred svojimi pristaši rehabilitirati, a mu je izpodletelo. Utakniti je moral klic navzočega tajnika Novaka, „lagali ste pa le.“ Obširneje pač ni bilo treba odgovarjati Oswaldu v tej zadevi, ker je bila zadeva na javnem shodu in v tem časniku obširno in vsestransko pojasnjena. Oswald se je dalje spoddikal nad tem, da se je pri občini nastavilo še enega uradnika in se skliceval na neko izjavo prejšnjega občinskega tajnika, da opravi vse uradno delo v dveh urah na dan. Dalje se je pritoževal, da se ni podelila Kavčičeva ustanova Oblakovim sirotam in da je neka izžrebana zadolžnica ni bila pravočasno dvignjena,

da pa se je vseeno izkazovala med občinskimi aktiví. Brihtnemu Oswaldu povemo, da je bilo zadnje popolnoma pravilno, dokler ni bila zadolžnica realizirana, ali ni zapadla. Končno se je pritoževal nad „Naprejem“, ki je pisal, da klerikalni odborniki niso izpolnili svojih dolžnosti. Radi tega se je vnela med njim in Kristanom zela burna in ostra debata. Konfuznost na shodu je bila čimdalje večja, in predsednik, ki je stavil predlog, ali se klerikalci udeležijo volitev, je pozabil odrediti o tem glasovanje. Ko se je poleglo razburjenje, je poročal o novem kršč. socialnem glasilu „Naši moči“, njen urednik M. Moškerc. Iz njegovega naučenega govora smo spoznali, kake kapacitete so v uredništvu „Slovenca“ in prav nič se sedaj ne čudimo, da je to „najbolje in najpametnejše“ urejevan slovenski list. Videlo se je, kako težko je prikrivati resnico in igrati dvojno vlogo. Ko je omenjal, da temelji list na popolni svobodi, si nasprotniki niso mogli zdržati ironičnega smeha. Zabredel je v taka protislovja, da si ni mogel pomagati in tedaj je rekel, pa vi, g. Kristan, sedaj govorite. Ta se je res poslužil ponujene mu prilike in razmrcvaril krščanske socialiste prav neusmiljeno in Moškerc je bil v vidni zadregi z odgovori. Prišli so na vrsto židje, Lueger in kar imajo še med sabo krščanski socialisti in socialni demokratje. Hrup je bil od obeh strani čedalje večji in Moškerc je zamogel svoje agitatorično delo za „Našo moč“ le polovično izvršiti. Ker so videli klerikalci, da so dobili že dovolj batin in se stvar razvija zanje čimdalje slabše, so zaključili nad dve uri trajajoči shod. Žalosten in sramoten je bil prvi nastop „ljudske“ stranke v Idriji. Čas bi bil, da bi spoznali klerikalci, da je Idrija zanje izgubljena in „Lahka noč“ jih tudi ne bo rešila. Prav gotovo ne!

— **Slovenska krajevna imena pačijo** zdaj tudi „Süddeutsche Stimmén“, list, ki nima nobene besede za Slovence, ampak le za katoliške težnje, dasi je njegov zaščitnik slovenski škof Napotnik. Ko bi Slovenci ta list podpirali bi bili pravi osli.

— **Učiteljske vesti.** Provizorični učitelj na državni gimnaziji v Novem mestu g. Josip Germ je imenovan pravi učiteljem. — Pravi učitelj na isti gimnaziji g. Julij Krok je dobil naslov profesorja.

— **Šolska vest.** Pomožni učitelj Ivan Stalcer je imenovan učiteljem-voditeljem na šoli v Reichenau-u.

— **Slovensko gledališče.** Iz pisarne „Dramatičnega društva“ se nam piše: V petek, dne 19. januarja se vprižori zopet po večletnem presledku — Weberjeva krasna romantična opera „Čarostelec“. Od 18. marca 1821, ko se je pela ta opera prvič — do sedaj se vprižarja na vseh svetovnih odrih ter dosega povsod in vedno velikanske uspehe. Tudi na slovenskem odru je doživela že mnogo lepih večerov. V njej nastopijo operne pevke Skalo in Rindova, ter gospodje Orželski, Ouřednik, Betetto, Zach. Režija je v spretnih rokah g. Raneka, kot gost nastopi v sicer majhni pa krasni vlogi eremita g. Patočka, soprog vrle dramatične igralkre Kreissove. Gospod Betetto poje prvič prelepo partijo lovca Gašperja, kjer ima priložnost pokazati vse vrline svojega lepega organa.

— **Slovensko gledališče.** Snuči se je pela tretjič na slovenskem odru opereta „Zvonovi korneviljski“ z lepim uspehom. Solisti so bili dobro disponirani; gosp. Zach se ravna po našem nasvetu, naj ne poje skozi nos; snuči je že precej zadovoljivo pel in nadejamo se, da se bode že v kratkem ponudila prilika, ko ga bodemo lahko v vsakem oziru pohvalili, to tembolj, ko igra razmeroma prav dobro. Zbori so bili to pot zadovoljivi. X.

— **Resna beseda vodstvu slovenskega gledališča.** Naprošeni smo, objaviti naslednjo pritožbo: Slavnemu vodstvu slovenskega gledališča bodi tem potom naznanjeno, da kraj vse potrpežljivosti z letošnjo sezono ne moremo biti zadovoljni. Uvažujemo sicer težave, s katerimi se mora vodstvo boriti, ali vzlic temu moramo reči, da bi lahko šlo bolje. Prva naša pritožba velja repertoarju. Začetkom sezone se nam je silno mnogo obetalo, a izpolnilo se je teh obljub izredno malo. Ne vemo, kje tiči vzrok, ali dejstvo je, da se spravlja jako malo novih iger na oder in da se

vsak čas vrine kak „Martin Krpan“ v repertoar, ker ni ničesar drugega pripravljeno. Potekla je že dobra polovica sezone, a podalo se nam je jako malo. Druga pritožba velja predstavi samim. Le izjemoma je kakva predstava taka, da smo z njo lahko res zadovoljni. Navadno so igre površno našitirane in površno uprizorjene in dostikrat so važne vloge v nepravilnih rokah. Tudi z opernim repertoarjem ne gre naprej. S takim ravnanjem se občinstvo disugustira in se mu zamori veselje do gledališča. Ko bi vodstvo prišlo večkrat v dotiko z občinstvom, bi lahko spoznalo, kako mnenje da vlada. Če pojde tako naprej, si bomo ložni posestniki in abonenti prihodnje leto pač premislili, predno bomo zopet vzeli lože in se deže. — Več abonementov in ložnih posestnikov.

Narodna zavednost naše duhovščine. Na novem pokopališču bodo spomladaj končana zidarska dela, katera je prevzel stavbnik Trumler. Ta mož mora biti pristen German, ker ima na pokopališki cerkvi obeso tablico s samonemškim napisom, da je „Architekt und Baumeister in Laibach.“ Ako je že pokopališka uprava, ki se rekrutira iz katoliške duhovščine, morala oddati zidarska dela Nemcu, bila bi lahko zahtevala od njega, da napravi svojo firmo v slovenskem jeziku, ne pa jo razobesi v nemščini, da se vsakdo zgraža nad tako nezavednostjo pokopališke uprave. Upamo, da bo g. Trumler obesil na pokopališki cerkvi svojo firmo v slovensčini, če ne, se mu zna zgoditi, da mu bo njegova nemška nekega dne ali noči izginila. Kdor živi od slovenskega kruha, se mora ravnati po slovenskih zahtevah, ki gotovo niso pretrane. Slovenska dolžnost pa je zopet, da uveljavljamo svoje zahteve, česar naša prečastita duhovščina ne zna — ali pa noče.

Za prvo porotno zasedanje 1906 so imenovani: pri deželni sodišči v Ljubljani kot predsednik g. dež. sodni predsednik Levčnik, kot njegov namestnik g. predsednikov namestnik Josip Pajk in g. višji dež. sodni svetnik Julij Polec ter g. dež. sodni svetnik Adolf Elsner; pri okrožni sodišči v Novem mestu kot predsednik g. okrožnega sodišča predsednik dr. Jakob Kavčič, njegova namestnika pa g. viš. deželna sodna svetnika Ludvik Golia in Ivan Škerlj.

„Splošno slovensko žensko društvo.“ Prihodnje predavanje bo dne 27. t. m. Predaval bo zopet gospod profesor Milan Pajk, in sicer o velezanimivem predmetu, o renesansi. Nadalje je prof. Pajk tudi blagohotno obljubil, da bo dne 9. februarja predaval zopet o slikarstvu. Pri obeh predavanjih se bodo s skiptikom demonstrirali najimnitenjši umotvori dotične dobe.

„Russkij kružok.“ Redni občni zbor „Russkega kružka“ bo v sredo 24. t. m. ob polu 9. uri zvečer v restavracijskih prostorih „Narodnega doma“.

III. velika mednarodna maskarada. Tega imena se hoče letos polastiti neka družba, ki pa se ne upa povedati svojega imena. Ker je to ime ukradeno, opozarjamo slavno občinstvo na to, da se vrši prava III. velika mednarodna maskarada dne 25. svečana, na pustno nedeljo, tako kakor vsako leto, in sicer v večjem obsegu kakor lansko leto. Tudi se napravi letos I. maskaradni semenj, kar se v Ljubljani že dolgo let pogreša. Semenj bo trajal zadnje tri nedelje letošnjega predpusta in bo vsakokrat prirejen z „Društveno godbo“ in raznimi umetnimi zabavami v „Zvezdi“ ter bo trajal ves popoldan.

Javna vinska poskušnja. Pri jutrišnji, od pol 8. do pol 10. ure vršeci se javni vinski poskušnji v tukajšnji deželni vinski kleti, se bodo točilo: lanskí beli in predlanski črni burgundec; več vrst rízlínga, žlahtnina, rulandec, karmenit in burgundec ter več boljših vipavskih in dolenskih namiznih vin.

Odlikovanje. Občinski sluga Anton Petelin v Studencu je dobil za 40letno zvesto službovanje častno svetinjo.

Ponarejeni 20kronski bankovci. V ponedeljek je bil oddan v mestni hranilnici novomeški ponarejen 20kronski bankovec. Kdo ga je oddal, se ne more dognati, ker je bilo ta dan pri hranilnici 40 strank.

V vlak so kamenje metali šolski otroci občine Prečna med postajama Mirna peč in Novo mesto. Pri tem je oile posestnik Ivan Jarc iz Hrastja pri Mirni peči zadet s pest debelim kamnom nad levim očesom, posestnik Franc Jarc iz Dolenjega Globodola pa ranjen na roki od razbitega stekla. Poizvedbe se vrše. Treba bi bilo malomarne starše korenito poučiti, naj kaznujejo svoje otroke, kolikorkrat jih vidijo metati kamenje. Seveda za kaj takega ni vredno otroka kaznovati!

Bralno in pevsko društvo „Toplice“ je imelo v nedeljo, dne 14. t. m. svoj redni občni zbor. Iz tajni-

kovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v pretečenem letu 33 pravih in 11 podpornih članov. Med podpornimi je bil tudi že umrl gosp. Anton Reiniger. Društvo je naročeno na sedem časopisov. Knjig ima sedaj 159, 73 jih je pa še v vezavi. Društveniki so prebrali v celem 329 knjig; pač lepo število in znak napredka. — V pretečenem letu se je priredilo 10 veselice in izlet na Dvor. Društvo je zažgalo na dan 23. junija in 4. julija kresove in se je udeležilo slavnostnega odkritja Prešernovega spomenika. — Odborovih sej je bilo 23. Dohodkov je imelo 441 K 86 vin., stroškov 361 kron 58 vin. Na novo so v odbor izvoljeni gg.: Dragotin Gregorc, predsednik, Josip Zupanc, podpredsednik, Mihael Zupanc, tajnik, Rudolf Zupanc, blagajnik, Fran Strniša, Ignacij Turk, Maks Henigman, odborniki. Po predlogu gospoda predsednika prestopi društvo k „Zvezi slovenskih pevskih društev“. Gospod Jernej Bahovec, trgovec v Ljubljani, je bil v zahvalo za velikodušne podpore in društvo izkazano naklonjenost izvoljen častnim članom.

Radovljiška godba se je ustanovila v Radovljici. Načelnikom je izvoljen g. Oton Homan, njegovim namestnikom pa gosp. Josip Hronek.

Prostovoljno gasilno društvo v Leskovcu priredi dne 28. t. m. v prostorih g. Lavriška veselico z godbo in šaljivo tombolo. Začetek ob 7. uri zvečer.

S pištolo ponesrečil. 16letni posestnikov sin Franc Kovačič iz Gornjih Laz pri St. Lambertu je šel v gozd s pištolo streljat. Pri tem je tako neprevidno ravnal, da se je ustrelil v desno roko, da so ga morali prepeljati v bolnico.

Originalen nemški žurnal. Kakor smo že poročali, so aretovali v Mariboru urednika bivših „Marburger Nachrichten“ Englerja zaradi goljufije. Ko so se ogoljufani ljudje oglašali večkrat v njegovem stanovanju, ga ni bilo nikdar doma, kakor je zatrjevala njegova gospodinja. Ker se je upnikom to zdelo sumljivo, poklicali so nekoč stražnika, ki je s silo vdrl v stanovanje Englerjevo. Goljufa so dobili skritega med perilom. Mož je bil pa z neljubimi gosti silno grob. „Ali ne veste, kdo sem?“ zavpil je nad njimi, „z menoj je mogoče govoriti le od 3. do 4.“ Seveda se tega natančno določenega časa redar ni držal, ampak je poštenjaka pobasal seboj.

Česa se učitelji ne smejo? Jernej Vurkele, župnik v Dobjem pri Planini na Štajerskem, je tožil pri okrajnem šolskem svetu domačega učitelja med drugim, da se je nekega prostega popoldne z učiteljem kepal; nadučitelj pa da je to gledal in se smejal. Župnik je pozabil, ali pa ni hotel povedati, da je pri kepanju pomagala tudi nadučiteljeva soproga in da je vsem resnično žal, da ni župnik prinesel svojega žeganega trupa h kepanju. Ker so to zabavo videli slučajno štirje pobiči, ki so sneg kidali izpred cerkvenih vrat, pa piše župnik v tožbi ogorčen, da se cela fara zgraža nad tem kepanjem. — Oj, kam bova burkljala, Burkljček ti? Gor v norišnico, prismođišnico...!

Okrajnim glavarjem v Slovenjem Gradcu je imenovan baron Müller-Hörnstein, dosedaj okr. glavar v Konjicah.

V podstrošju svoje hiše se je obesil Josip Pelko v Šmarju pri Jelšah, ker je zbežal od vojakov in se bal kazni.

Drevo je ubilo v St. Lovrencu nad Mariborom nekega delavca, ko je sekal les v gozdu. Ta je že drug slučaj ondi tekem enega meseca.

Morilka svojega otroka. Neka Italijanka je v St. Urbanu na Štajerskem umorila svojega otroka in ga skrila v seno. Ko ga je hotela iz sena odnesti, opazili so jo ljudje in oddali orožnikom. Italijanka je razbila svojemu otroku glavo.

Otroka umorila. V Belem pri Šmarju pri Jelšah je umorila kočarjeva hči Marija Paj svojega novorojenega otroka. Zaprlj so njo in njeno mater.

Za železnico Maribor-Zeleni travnik je bil pretečeno nedeljo v Lučanah velik nemški shod. Posl. Wastian je porabil to priliko, da je na shodu ščeval kmete, naj bodo tukaj ob jezikovni meji neizprosni borilci za nemštvo. Brez hujškanja ta „burš“ ne more živeti.

Zaradi trgovine z dekleti so zaprlj v Gradcu Katarino Höfler in ključarskega pomočnika Julija Triča.

Zblaznel je v Gorici v svojem stanovanju jetničar Valas, da so ga morali prepeljati v blaznico.

Nesreča. Na eno oko slepi Ludovik Vittori iz Kanala na Goriškem je padel tako nesrečno čez nek most, da je izgubil še drugo oko. Prepeljali so ga v goriško bolnico.

Umrli je v Trstu gospa Ana Bizjak, vrla pevka pevskega društva „Čitalnica“ v Trstu. — V Be-

netkah je umrl Friderik bar. Haan, kontreadmiral v pokoju.

Jadransko morje sta prišla gledat dva mlečnozoba Nemčiča, stara po 15 let in doma iz Draždan. Doma sta ukradla 100 mark in se pripeljala v Trst, kjer ju je zgrabila železna roka pravice. Kakor se vidi, Nemcem že od mladih njihovih nog Trst silno diši in gre njegov duh po vsej Nemčiji!

Nečloveška porodnica. 22-letna Ivana Furlan v Trstu je porodila nezakonsko dete. Da bi ne imela sitnosti in nadlege ž njim, je vzela nož in prerezala novorojenčku vrat. Otroka so našli nato pod slamnico zavito v krvave cunje. Taki so nasledki nepremišljene prehude ljubezni!

Zivljenja site Tržačanke. 27letna lahkoživka Terezija Horvat v Trstu je izpila steklenico neke desinfektantne tekočine, da bi se spravila v boljše življenje. Tekočina pa ni bila strupena in tako je Horvat morala prestatjati le nadvse nadležno zavijanje po črevesu, konec je pa ni hotelo biti. — Kuharica Josipina Grbec je že 42 let stara, zato je spoznala, da za njeno srce ne mara več noben moški. Da ne bi gledala, kako si mlajši svet sladi življenje z močtvami in ženitvami, je izpila nekoliko karbolovo kisline. Ker je pa bilo strupa premalo, da bi končal življenje stari devici, morala bo ta še naprej prenašati trpljenje tega sveta.

Samomer vsled pozabljenosti. V Trstu se je usmrtila 22-letna Avgusta Walte, ker je bila tako pozabljiva, da ni vedela, kaj je pred 5 minutami delala ali govorila.

Strela v januarju. V noči 13. t. m. je v Kubědu pri Kopru udarila strela v cerkveni stelp, od tam pa skočila v hišo posestnika Vidalića ter ubila posestnika. Zgorela je tudi vsa živina.

Obsojen župnik. Sodišče v Voloski je obsodilo župnika A. Puca iz Mošenice v globo 100 K, ker je s prižnice nesramno napadel vdovo Vebič samo zaradi tega, ker se je vsedla v stol, katerega je župnik določil za svojo kuharico.

Nemška propaganda v Istri. Šolsko vodstvo v Milju je nahujskalo nekatere nerazsodbe, da so vložili prošnjo za nemški pouk v ljudskih šolah. Občinski svet pa je prošnjo zavrnul ter so posebno socialno-demokratski občinski svetovalci govorili proti nemščini, češ, da se mora otrokom v ljudski šoli dati predvsem prilika, da se temeljito nauče svojega materinega jezika; tuje jezike se lahko uče pozneje, ako jih bo veselilo. — Ko bi bili pač povsod po Slovenskem tako pametni možje v občinskih zastopih!

Slovensko akademsko društvo „Slovenija“ na Dunaju priredi v petek, dne 19. t. m. ob polu 8. uri zvečer v restavraciji Schwarz (I. Landesgerichtstrasse 6) svoj IV. redni občni zbor. Slovanski gostje dobrodošli!

Ozemlje Jugoslovancev, t. j. Slovencev, Hrvatov, Srbov in Bolgarov, meri 420.000 kvadratnih kilometrov. To površje je večje nego Japonska, ki ima 317.400 km², a nekaj manjše od Francije.

Učiteljska v Avstriji. Teško šolsko leto je v Avstriji 48 moških učiteljskih, ki jih obiskuje 8668 gojencev proti 8254 lanskega leta. V zadnjem letniku je 1878 gojencev. Ženskih učiteljskih je 19 in jih obiskuje 3238 gojenk proti 3176 preteklega leta. V četrtem letniku je 900 gojenk.

Razstava briljantnega slikarstva. V hotelu pri „Slonu“ je otvorjena razstava briljantnega slikarstva. S tem je tudi za umetnost zanimajočemu se ljubljanskemu občinstvu dana prilika, da se na licu mesta nauči briljantnega slikanja, ki otvarja popolnoma novo panogo slikarstva. Razstava zastopa iznajdbo na polju slikanja na blago, žamet, svilo, sukno, platno, les, steklo, ilovico, usnje itd. in je tako čudovitega učinka in lepih efektov, kakor jih more proizvesti samo briljantno slikanje. Ta iznajdba nadomešča tudi popolnoma vezilno slikanje, aplikacijo in otvarja damam docela novo torišče ročnih del najodličnejše vrste, ki se nauči brez vsakega prejšnjega znanja, da si more vsaka dama že v najkrajšem času napravljati sama najlepše stvari brez nabave strojev.

S tujim perjem se je lišpala. Služkinja Marija Lindičeva je v službi v Wolfvih ulicah pred kratkim pogrešila nekaj obleke in je sumila tatvine svojo predslučkinjo Marijo Debevečo iz Mokronoga, ki je nenadoma nekam odšla. Predvčeršnjim pa je oškodovanka Debevečo zalotila, ko se je sprehajala po ulicah v njeni obleki in jo pokazala stražniku, ki jo je odvedel v zapor. Strako, ki je bila zaradi tatvine že kaznovana, so oddali sodišču.

Pobegnil je včeraj zjutraj umobolni 48letni Ivan Taler, oženjen gostač iz Spodnjih Dan pri Sorci, katerega sta pripeljala dva spremjevalca v Ljubljano, odkoder sta ga hotela odpeljati v blaznico na Studenec.

Dezertiral je včeraj prostak e. in kr. 27. pešpolka Alojzij Vyhlas, rojen v Bočanu, pristojen v Gradec. Vyhlas je pred pobegom okradel svoje tovariše in je vzel smer baje proti Gradcu.

Aretovana je bila včeraj brezposelna služkinja Marija S. iz Predvora pri Kranju, ker je hotela prodati posteljno odelo, katero je vzela v zavodu „Sv. Marte“. S. je bila zaradi tatvine že kaznovana.

Delavsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 38 Slovencev in 11 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 8 Slovencev, 48 Hrvatov in 21 Macedoncev. Na Prusko je šlo 9 Slovencev in 31 Hrvatov, na Jesenice jih je šlo 12, v Beljak pa 14.

Za „Ljubljansko društveno godbo“ je nabral g. Ivan Kavčič na ženitovanju v gostilni g. Flegarja na Zaloški cesti znesek 16 K 34 vin. Srčna hvala!

„Ljubljanska društvena godba“ priredi jutri zvečer v „Narodni kavarni“ (Gospoke ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 9. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

„Šramec“-kvartet koncertuje nocoj po koncertu „Glasbene Matice“ v kavarni „Prešeren“. Začetek ob 9. uri. Vstop prost. — Jutri zvečer koncert v restavracijskih prostorih hotela „pri Južnem kolodvoru“. — V soboto je v restavracijskih prostorih gosp. Avg. Zajca na Rimski cesti št. 24 koncert ter domača plesna veselica.

Corrigendum. V včerajšnjem našem poročilu o glavni skupščini „Pravnika“ naj se med slučajnostmi čita, da je g. dr. Volčič priporočal, naj se citirajo vse razsodbe pri izdaji zbirke civilnih pravnih zakonov in ne, kakor je pomotoma rečeno, obč. drž. zakonika. Za revizorja je bil izvoljen Polec in ne dr. Polec.

Jugoslovanske vesti. Hrvatski sabor je imel včeraj svojo drugo sejo v tekoči sezoni. Razpravljalo se je zgolj o odsekih poročilih glede proračuna. Govorili so dr. Eggersdorfer, dr. Šilović in sekijski predstavnik dr. L. Marjanović. Debata je bila silno dolgačasna in ni nudila nobenih zanimivosti. Na koncu se je volil odbor, ki ima nalogo, se posvetovati o načrtu zakona o zdravstvu. V ta odbor so bili izvoljeni: dr. Avakumović, dr. Josipović, Krajčević, grof Kulmer, Martinec, dr. Mažuranić, Milekić, dr. Starčević in dr. Stričić.

Nov hrvatski dnevnik. Predvčeršnjim so imeli v Zagrebu konferenco člani stranke prava, na kateri so sklenili, da osnujejo delniško društvo, ki bo izdajalo nov dnevnik kot glasilo stranke prava, ki je sedaj brez svojega organa. List bo jel izhajati 1. aprila t. l. in se bo imenoval „Hrvatska Država.“ To bo devet, oziroma ako bo „Hrvatska Kruna“ še nadalje izhajala vsak dan, deseti hrvatski dnevnik! Ali bodo bratje Hrvati mogli vzdrževati vse te liste? Dvomimo!

Dijak za Strossmayerjev spomenik. Predsednica damskega odbora za Strossmayerjev spomenik Vera grofica Jelačićeva je prejela te dni 1 krono s temle pismom: Milostljiva gospa! Tu polagam v Vaše vелеcenjene roke, milostljiva domorodkinja, mali prispevek za Strossmayerjev spomenik in posvečam vzpričo novega leta nekoliko misli tudi Vam, ki ste v kolu rodoljubne hrvatske aristokracije. — Skromen dijak.

Srbsko učiteljsko društvo v Bosni. Te dni je bil v Sarajevu shod srbskih narodnih učiteljev iz vseh krajev Bosne in Hercegovine. Razpravljali so o pravilih „Srbskega učiteljskega društva“, ki se ima osnovati.

Petdesetletnica Draškovićeve smrti. Dne 14. t. m. je poteklo 50 let, odkar je legel v grob veliki Ilir grof Drašković, ki je bil med onimi maloštevilnimi možmi, ki so v času narodnega probujenja zagovarjali idejo jugoslovanske vzajemnosti in zastopali načelo, da biva od Triglava do Balkana, eden edinstveni narod slovenski.

Politično umorstvo. Poročali smo že o razpravi proti obč. svetniku v Varaždinu Vuradinu, ki je bil obdolžen, da je povodom nekega političnega shoda ubil delavca Ilčiča. Vuradin je bil pristav čiste stranke prava in je uboj izvršil iz političnega fanatizma. Obravnava proti Vuradinu je trajala več dni. Včeraj je bila izrečena obsodba. Vuradin je bil spoznan krivim ubojem, izvršenega na delavcu Ilčiču, in obsojen na štiri leta teške ječe. Vuradinov rejnec, Kriško, ki je hotel, kakor smo že poročali, prevzeti vso krivdo nase, je bil oproščen.

Podpora „Jugoslovanski akademiji“ v Zagrebu. Ban grof Pejačević je nakazal „Jugoslovanski akademiji“ iz deželnih sredstev 6000 kron podpore za nadaljno izdavanje knjige „Codex diplomaticus“, 5000

kron podpore pa za izdajanje starih „dalmatinskih statutow.“

Kako se preganjajo hrvatski listi? V listu „Hrvat“, ki izhaja v Gospiću, čitamo: „Hrvat“ in njegov urednik sta bila 1. 1905. obsojena: Dne 7. marca na 50 K, 22. marca na 150 kron, 19. maja na 100 kron 5. junija na 180 kron, 21. junija na 280 kron, 3. oktobra na 520 kron, 12. oktobra na 300 K, 16. oktobra na 300 K, 24. novembra na 270 K, 27. novembra na 150 K, 15. decembra pa na 140 K globe. „Hrvat“ je bil torej v celem obsojen na 2440 K globe. „Hrvat“ je v preteklem letu izšel 95 krat, zaplenjen pa je bil 31 krat, da je bila torej konfiscirana vsaka tretja številka. Takšna tiškovna svoboda vlada na Hrvatskem!

Sprememba v upravi hrvatskega gledališča. Intendant hrv. gledališča, Adam Mandrović, ki je sedaj radi boleznj na dopustu v Nici, je podal ostavko. Vodstvo hrvatskega gledališča prevzame ravnatelj Andrija Fijan.

Kočija kneza Aleksandra Karagjorgjevića. Brata Vass, kolarja v Novem Varadinu, sta na dražbi kupila kočijo, v kateri je oče srbskega kralja Petra, knez Aleksander Karagjorgjević, leta 1868. pobegnil iz Srbije na Ogrsko, ker je bil na sumu, da se je vdeležil umora kneza Miloša Obrenovića. Sedanji lastniki so ponudili kočijo v nakup kralju Petru in prideta v kratkem v Novi Varadin dva srbska dvorska uradnika, ki se bosta v kraljevem imenu pogajala s tvrdko Vass glede nakupa znamenite kočije.

Najnovejše novice. Rodbinska drama. Blagajnični uradnik K. Dvoršak na Dunaju je ustrelil svojega 2½ leta starega sina in sebe vsled nerazsodne bolezni, ker se je bal, da bo moral umreti in otroka neprekrbljenega zapustiti.

Poslanec dr. Menger se je odpovedal odvetništvu.

Gonjača je ustrelil na lovu finančni koncipist Rossini iz Zadra.

Krščansko-socijalni poštenjak. Krščansko-socijalni občinski odbornik v Brnu K. Matejko se je obesil, ker je kot načelnik mesarske zadruge poveril večje vsote denarja.

Poslanec dr. Lecher namerava za nekaj časa odložiti mandat ter se posvetiti med tem časom gospodarskemu delu.

10.000 let stare ribe. Ameriški delavci in inženirji, ki grade predor in vrtajo stenirce v državah Nevade, Utah in Arizona, dobe večkrat v različnih globočinah včasih celo do 100 metrov pod zemeljsko površino velike plasti soli. Tu leži na stotine rib. Te solne plasti se nahajajo na mestu nekdanjega velikega jezera, ki je bilo baje 48 km dolgo in 24 km široko, globoko pa več sto metrov. Najdene vrste rib so podobne ščukam in so tako dobro ohranjene, kakor bi bile šele pred par dnevi džane na lede. Ako se jih dene na solnce, se strdijo, da so enake lesu. Strokovnjaki računajo, da so te ribe stare najmanj 10.000 let.

Za slučaj francosko-nemške vojn bi mogla Francija izvesti mobilizacijo svoje vojske že v 14 dneh. V tem času bi postavila na nemško mejo 700.000 mož, dočim je leta 1870. mogla postaviti le 200.000. Za odvoz cele francoske vojske bi bilo treba 1500 vlakov, za semintja 3000 vlakov s 60.000 vozovi. Za odposiljanje enega vojnega zbora je treba 120 vlakov.

Roman v desetih nagovorih. List d'Alsace-Lorraine pripoveduje sledeči kratki roman v nagovorih: „Moj gospod!“ — „Ljubi gospod X.“ — „Moj ljubi gospod X.“ — „Ljubi Edvard!“ — „Srčno ljubljani!“ — „Najslajši, srčno ljubljani moj edinec!“ — „Moj ljubi!“ — „Ljubi gospod Edvard!“ — „Ljubi gospod X.“ — „Moj gospod!“

Nova uniforma za predsednika francoske republike. Volitev novega predsednika za francosko republiko je pred durmi. Med tistimi, ki jim dela volitev mnogo preglavic je tudi „akademija pariških krojačev“. Za predsednika je treba namreč omisliti novo paradno uniformo. Akademija nasvetuje belo uniformo obstoječo iz fraka, hlač z zlatimi obšivi in trikotnega klobuka. Ker pa imata že take uniforme predsednika zbornice in senata, predlagajo krojači, naj dobi senatni predsednik modro, zbornični predsednik pa rdečo uniformo, tako, da bi tri najvišje osebe v republiku tvorile skupaj po svojih oblekah francosko zastavo.

Klobuki iz papirja za zimo. Anglež Crable v Parizu si je vzel patent na papirnati klobuk, ki ima to svojstvo, da varuje človeka mraza, dasi je zelo tanek, tako da ga je mogoče razpošiljati pod navadno kuverto. Papirnat klobuk je zelo poceni, vendar dovolj močan, narejen iz enega kosa papirja, a preko njega je treba nositi še — drug klobuk.

Človek bodočnosti. Neki angleški list opisuje na šaljiv način

vedno bolj naraščajočo odvisnost takozvanega modernega človeka od različnih mehaničnih in tehničnih pripomočkov. Ta časopis priobčuje protokol posebne državnozborske komisije, ki je bila imenovana, da preiskuje razmerje med človekom in pripomočki v bodoči državi. Med drugim se zaslusijo človeka: Vprašanje: „Ali znate pisati?“ Odgovor: „Ne, jaz rabim pisarja na pisalni stroj.“ Vprašanje: „Ali znate peti?“ Odg.: „Ne, imam fonograf.“ — „Ali znate igrati kakšno muzikalno orodje?“ — „Ne, rabim avtomat za glasovir.“ — „Ali znate šivati?“ — „Ne, imam električni šivalni stroj.“ — „Ali znate risati ali slikati?“ — „Ne, imam električni moment-aparat.“ — „Ali morete hoditi?“ — „Ne, rabim električno železnico, motor-kolo ali avtomobil.“ — „Ali morete videti?“ — „Ne, rabim steklo.“ — „Ali zamorete slišati?“ — „Ne, rabim ušesni rog.“ — „Ali zamorete prebavljati?“ — „Ne, rabim prebavna sredstva.“ — „Ali zamorete spati?“ — „Ne, rabim uspavalna sredstva.“ — „Ali morete imeti glede kateregakoli političnega, umetniškega, samostojnega ali kateregakoli vprašanja samostojno mnenje?“ — „Ne, jaz pripadam k organizirani politični stranki in se ravnam v svojih političnih nazorih popolnoma po strankinih voditeljih. Kar se tiče književnosti in umetnosti, dobivam svoje misli iz časopisov in časnikov, v ostalem pa sledim javnemu mnenju.“ — „Ali znate dihati?“ — „Ne, jaz rabim umetno dihalno pripravo.“

* **Največje gozde** ima srednja Afrika. Tam je površina 4800 kilometrov dolga in 3000 kilometrov široka; obrasla z gostim pragozdom. V Kanadi v pokrajini Quebec in Ontario je z gozdom obrasle zemlje v dolžini 2700 kilometrov in v širini 1000 km. Na bregovih velike reke Amazonke pokriva gozd svet 3300 kilometrov na dolgo in 2000 km na široko.

* **Dežela presenečenj** je, kakor znano, Amerika. Neka gospodična Gray je ostala pred 27 leti po smrti svojega očeta brez vsakršnih sredstev ter je morala iti služiti. Sedaj pa je našla med starimi papirji svojega očeta zastavni listin za 800.000 dolarjev. Preobrat iz siromaštva v bogastvo je ni spremenil. Ni pa bil takega duševnega ravnotežja newyorški odvratnik Prentice. Ta je neopričakovano podedoval po svojem očetu 4 milijone kron, kar ga je tako razburilo, da je zblaznel.

* **Hotel z 49 nadstropji.** Neki posestnik v New Yorku gradi na 30 m dolgem in 23 m širokem prostoru hotel z 49 nadstropji. Hotel bo imel prostora za 2200 oseb. Arhitekt pa se boji, da bo hiša vendar previsoka ter je svetloval posestniku, naj bi se zadovoljil s 40 nadstropji. kar bi še bilo vedno dovolj.

* **Število zvezd.** Človek more pri jasnem vremenu s prostim očesom naštet okoli 4000 zvezd. Z dobrim daljnogledom, ki je približno meter dolg, vidimo že 60.000 zvezd. Ako pa vzamemo najmodernejši zvezdogledni teleskop, videli bomo na nebeskem svodu gotovo do 60 milijonov zvezd.

* **Koliko donajajo avtomobili državi.** Leta 1904 so na Angleškem plačali avtomobili 218.000 funtov šterlingov globe, tako da pride povprečno na vsak avtomobil 240 kron. Globa je bila skoraj vedno naložena zaradi prenegle vožnje.

* **Kako dolgi so ženski lasi.** Nobena ženska menda ne ve, da so njeni lasje 40 do 50 milj. dolgi. Ženske, ki imajo posebno bujne lase, dosežejo z njimi celo 70 milj., ako bi namreč položili las za lasom.

* **Brezobziren upnik.** V Badenu pri Dunaju se je pripetil v noči na Novega leta dan nekemu netočnemu plačniku jako neprijeten dogodek. Čevljarški mojster, ki še ni dobil plačanih čevljev, je poslal svoja dva pomočnika, da sta pozabljivemu možu na ulici sezula čevlje ter jih odnesla svojemu mojstru. Presenečeni gospod je pritekel v samih nogovih k policiji ter si seveda nakodal hud nahod.

* **Stroj za pečenje pisem.** Norveški mehanik Krag je iznašel poseben stroj za pečenje pisem. Stroj goni elektrika ter prepeče v minuti 1800, tedaj v eni uri nad 108.000 pisem.

* **Pametna gos.** Gos se smatra splošno za neumno žival, tako da je prišla zaradi tega pri Nemcih celo v pregovor. Da pa se ji včasih godi krivica, dokazala je neka stara gos v mestu Mutzig v Elzaciji. Gos, ki je imela tri odrasle mladiče, je bila last neke uradniške rodbine, ki se je nedavno preselila v popolnoma drugi del mesta. Dasi je blizu novega stanovanja dovolj vode, vendar je hodila gos vsak dan s svojo rodbino skozi skozi celo mosto po najživahnnejših ulicah k vodi pri starem stanovanju. Zvečer se ni vrnila domov, temuč so morali vsak večer priti ponjo, a zjutraj je zopet odkorakala tja. Vkljub živahnemu prometu na ulicah se ji ni nikoli pripetila nesreča.

* **Trgovina z ljudmi.** Neki veliki list, ki izhaja na otoku Java, je prinesel nedavno sledeči oglas: Prodajamo po najnižjih cenah: dobre vole madurske, mlade, zdrave in čvrste delavce iz On-Jave, moške in ženske, po 60 forintov, franko Belawon. Priporočamo se vašim naročbam. H. Leksam, Surabaja. — Obenem priobčuje urad za izseljevanje v Surabaji sledeči oglas: „Prodajamo mlade, zdrave in krepke delavce iz Madure in sundskih otokov; poslužiti moremo tudi s Kitajci. Trgujemo tudi z vsakovrstno vprežno živino.“

* **Češki dobrotvor.** Predsednik češke akademije v Pragi, član gosposke zbornice Josip Hlavka, je velik dobrotnik svojega naroda. Zopet je podaril narodu dve veliki ustanovi, in sicer 250.000 K za napravo višjega gospodarskega zavoda in 2 milijona kron za humanitarne in znanstvene namene. Gospodarski zavod bo urejen kot oddelek akademije. V njem se bodo pod vodstvom teoretičnih in praktičnih strokovnjakov poučevali in izpopolnjevali mladi ljudje v industriji in trgovini. V ta namen se bodo pihali tehniki in trgovski akademiki, da morejo vstopiti v prakso pri velikih industrijskih podjetjih, v velikih trgovinah, da se nauče čimveč jezikov, da gredo na poučna potovanja ter si ogledajo razna podjetja v inozemstvu. Ustanova dveh milijonov se začne rabiti za svoje namene ob primerem času, a namen se pojasi natučneje pozneje. Kakor znano, je ta veliki češki mecen položil temelj češki akademiji z ustanovo 200.000 K, nadalje pa je daroval 100.000 K za češko slikarsko akademijo v Pragi. Osnovni je tudi dijaški konvikt v Pragi. Slavni ta češki mecen slavi letos svoj 75. rojstni dan.

* **Posebni vlak na ljubavni sestanek.** V Dunajsko Novo mesto se je pripeljal nedavno z zadnjim vlakom iz Soprona neki častnik, da se odpelje naprej proti Dunaju. Sopronski vlak pa je imel zamudo ter ni dobil več zveze z Dunajem. Častnik je obupaval ter vzdihoval: „Moram priti na Dunaj na neodložljiv ljubavni sestanek.“ Zaprošil je posebnega vlaka, plačal drago pristojbino ter se odpeljal na Dunaj, kamor je še pravdočno prispel.

* **Izselnikov v Ameriko** se je peljalo preko Hamburga pretekli mesec 11.780, preteklo leto pa 143.375. Od prvih jih je bilo iz Avstrije 4822, iz Rusije pa 5616. Izseljevanje narašča od leta do leta. Leta 1901. se je izselilo meseca decembra preko Hamburga le 6676 oseb, celo leto pa 92.692. Preko Bremna se je peljalo v Ameriko preteklo leto 186.856 oseb proti 133.681 leta 1904.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Slab izgovor. France Istenič iz Dol. Logatca, žagar na Brodu, je bil že trikrat zaradi tatvine kaznovan. Vključ temu je vzel svojemu delodajalcu Antonu Petroviču iz spalne sobe srebrno uro z verižico. Istenič trdi, da je storil to le v šali in da jo je nameraval vrniti takoj drugi dan. Ker sodišče ni verjelo temu zagovoru, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Zabavljat je prišel. Posesnik Jernej Jerman v Zapogah je z živino mel proso. Ker je pri tem delu mnogo zaopraviti, je že podnevi, kakor je to običajno, prosil vaščane, da so mu prišli pomagat. Le Janez Aleš, ki je bil na Jermana jezen, ni prišel, pač pa je druge odgovarjal, da bi izostali. Po končanem delu so šli večerjat v hišo. Tja je prišel tudi Aleš, ljudem začel zabavljati in jih zmerjati, tako, da ga je moral gospodar spraviti iz hiše. Ker le še ni dal miru in je celo z neko rečjo udaril po oknu, ga je Jerman klofnil, potem sta se ruvala in padla v jarek. To priliko je porabil bajtar Jože Bergant ter ga je s toporiščem ugaril po glavi, da je krvavel. Obsojen je bil zato na 6 tednov ječe.

Zavratni napad. France Oblak, mizarski pomočnik, je v Hočevarjevi krčmi v St. Valburgi z nožem oklad dva gosta, Antona Rozmana je sunil v zadnjo plat levega stegna, Jakoba Jenkota pa v hrbet. Oba okvarjenca je tako hitro in nepričakovano napadel, da še nihče sluti ni, kaj namerava, zlasti ker ni dal nihče k temu kaj poved. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe.

Motena svatba. V Čopovi gostilni na Žerovnici se je praznovalo ženitovanje. Po stari navadi so prišli tudi domači fantje na svatbo ter so plesali. Okoli ene po polnoči so pa prišli tja oboroženi tudi fantje iz Gorij. Ker so imeli revolverje in nože seboj, so jih domači fantje iztirali iz sobe. Domačina, brata Andrej in Jakob Zemlja sta Gorjana Jožefa Sušnika, dninarja, izrinila iz sobe. To je bil povod k tepežu, kajti

ko je Andrej Zemlja stopil na prag, ga je nekdo sunil trikrat z nogo. Slednjič je dotičnika ujel za nogo, v tem hipu ga je Jožef Sušnik sunil z nožem v prsa. Obsojen je bil na eno leto težke ječe.

Za pijačo ni hotel več dati. Hlapec Janez Pirc iz Kosev in posestnika sin Miha Kožuh iz Zgornje Šiške sta v Šetinovi kovačnici pila štefan piva. Ko sta odšla, je silil Pirc tovariša, naj da še za žganje. Kožuhov odgovor, „da je že itak pijan“, je Pirc tako ujezil, da ga je pahnil, potem pa še sunil z nožem dvakrat v hrbet in enkrat v glavo. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 17. januarja. Parlamentariziranje ministrstva je takorekoč že v delu. Edni grof Dzieduszycki se brani in neče vstopiti v ministrstvo. Zdar raz laša vlada, da v slučaju, če bi se Dzieduszycki ne vdal ali če bi se Poljaki ne uklonili in bi ne hoteli sprejeti vladnih določb glede volilne reforme za Galisjo, potem bi pač ostal minister Piętak na svojem mestu, Pacak in Der-schatta pa bi vseeno vstopila v ministrstvo.

Dunaj 17. januarja. Za zdaj je začetek zasedanj drža nega zbora odgođen do 30 t m. Čuje se pa, da se odgodi še za nekaj dni, ker hoče Gautsch, da se najkraj v prvi seji predstavi rekonstruirano ministrstvo.

Dunaj 17. januarja. Danes so imeli zastopniki vseh treh strank gosposke zbornice posvetovanje, kako stališče naj zavzameo te stranke glede volilne reforme.

Dunaj 17. januarja. Prihodnje dni se vršijo na dvoru vojaške konference pod cesarjevim predsedstvom.

Dunaj 17. januarja. Famosni Wurm, bivši sekcijski šef v železniškem ministrstvu, kandidira na mesto umrlega Mosdorferja v Waizu v drž. zbor.

Bud mpešta 17. januarja. Pri volitvah občinskega sodnika v Bilku (županija Ugoča) veliki iz gredi. Orožniki so morali streljati ter je padlo šest oseb mrtvih, med njimi tudi poštarica, ki je pri oknu gledala na cesto. Nato so izgredniki z revolverji streljali na orožnike ter usmrtili dva orožnika, dva pa ranili. Iz Marmaroš Sгета je prišel oddelek vojakov.

Budapešta 17. januarja. Kleikalno glasilo opozicije napoveduje, da bo opozicija znesla boj tudi v Bosno in Hercegovino ter začela med ondodnim prebivalstvom agitirati, da ni nikomur treba plačati davkov, ker delega cije niso sestavile skupnega računa.

Petrograd 17. januarja. General Litov je bil na ulici umorjen.

Pariz 17. januarja. Danes je volitev novega prezidenta francoske republike. Ker je vreme slabo, je nekaj starih go spodov estalo doma. Ob 11. dop je bilo v Versaillesu zbranih 830 članov narodnega kongresa. Podpredsednik senata Dupuy je predsedniku Fallièresu naznanil, da je poskusno glasovanje pokazalo, da je njegova izvolitev zagotovljena. Doumer upa baje še vedno na svojo zmago.

Avstrijska specialiteta. Na železnici bo ehaletom ljudem priporočati je porabo priatnega „Moll“ vsega Seidlitze-praska, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želedec krepilno ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastjočim uspehom. Štatljica 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov prepart, razmerovan z varnostno znamko in podpisom. 5 31-1

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice
Dobiva se povsod. 1079 - 21
Glavna zaloga: Dunaj, I., Prudigergasse 6.

Ogja in vloga varne blagajne Henky Litvin
Dunaj XVII/3. 20
30.000 jfr. le v rabi od leta 1880. Izdelek prve vrste, ki se je obnesel slajno. Če ne nogo povsod drugod. 8661

Proti pranaem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana
Panno-chin tuktura
za lase
nata okrepuje lasišče, odstra-
njuje luske in preprečuje izpa-
danje las.
I steklenica z navodom 1 K.
Lazpošilja se z obratno pošto ne manj kot
dvo steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,
medic. mil, medicinal. vin, specijali-
tet, najfinejših parumov, kirurškičnih
bvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resijeva cesta št. 1
poleg novoizgrajenega Fran Jožefovega
trga mostu. 49 2

Prsni sok
napravljen iz trpotčevega izvlečka z
apnenč. železom.
Ublažuje kašelj, razkraja slino,
izpušča vlogo, odstranjuje bri-
govost in je zaradi vsebnosti železa
obenem izvrstno okusno in kri-
torečno sredstvo.
Prištevamo samo s poleg stočelo
oblastveno deponirano varstveno
znamko. Cena originalne steklenice
K 2 20, po pošti 40 h več za zavoj
in vojni list (poštno ne vračunaj).
Izdelovališče in glavna zaloga:
lekarna pri sv. Františku
Dunaj V/2, Schönbannerstr. 107.
V Ljubljani ga prodaja:
U. pl. Tračevy, Mestni trg 4.

Bol tolažeče mazilo.
7348
To antirevmatsko mazilo napravljeno
iz aromatičnih rastlinskih sokov miri
mišice in žvece, krepi in poživlja.
Samo pristno s poleg stočelo oblas-
teno deponirano varstveno znamko.
Originalna steklenica stane 2 K. Po
pošti 40 h več za zavoj in vojni pi-
sno (poštno ne vračunaj).
Izdelovališče in glavna zaloga:
lekarna pri sv. Františku
Dunaj V/2, Schönbannerstr. 170.

Zahvala.

V imenu prostov. požarne brambe
v Šmarju se usoja podpisani zahvaliti
p. n. ljubljanskim trgovcem za podar-
jenih 20 K. Hvala lepa!

Ivan Babšek
načelnik.

214

Zahvala.

Načelnikstvo prostovoljnega gasilnega
društva v Škofljici se najtopleje zahva-
ljuje častitim ljubljanskim trgovcem za
velikodušno darilo v znesku 30 kron.

L. Rundt
tajnik.

V. Ogorelec
načelnik.

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO
LETNIK XXVI (1906).

Izhaja po 4 pole obsojen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrti
leta 2 K 30 h.

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

Ravnokar je izšla
KORISTKA.

Povest iz gledaliških krogov ljub-
ljanskih v polupreteklelem času.

(Ponatis iz „Slov. Naroda“.)
Ta povest je jako zanimiva ter izbornu
opisuje dogodke neke koristke izza
časa Mondheimovega gledališkega rav-
nateljstva.

Cena broširano 80 v., po pošti 1 K.
Dobi se v knjigarni

L. SCHWENTNER v Ljubljani
Prešernove ulice.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od
1. do 30. novembra 1905 poslali prispevke
in darila p. n. gg. in društva: Upravištvu
„Slovenski Narod“ v listih 25, 28, 31. ok-
tobra, 4, 8, 11, 15. in 18. novembra izka-
zane zneske skupaj 222 K 50 s; upravištvu
„Slovenec“ 225 K 95 h; Podružnice v Tr-
žiču dohodek veselice 221 K; moška in
ženska šentpeterska pokroviteljstvo za umr-
lega župnika Malenška 200 K; v Beljaku 60
kron; ženska v Postojni 74 K; za Kotmaro
ves in okolico 75 K; Steben in okolica 8 K
36 h. Občine: v Kamniku 10 K; v Ribnici
20 K; Zakot pri Brežicah 10 K; v Loškem

potoku 20 K; v Dovjem 100 K; v Št. Petru
na Krassu 15 K; v Veliki Pirešici 10 K. Vin-
cencijeva družba v Tržiču 104 K. Mohor-
jani: v Vpdičah 5 K; v Kamni Gorici 10 K
14 h; v Št. Lambertu ob Savi 1 K 40 h; v
Selcih 8 K; na Vrhu pri Rovtavi 2 K; na
Polzeli 15 K; v Presejru 10 K 60 h; v Št.
Vidu nad Ljubljano 30 K; na Homcu 4 K; v
Senožečah 4 K; v Cerknem 4 K. Volila:
župnika Fr. Jeršiča 18 K; župnika M. Valesa
178 K; Frana Zidarna v Smartnem pri Mo-
ziru 20 K. Razni: Smolnikovi sinovi pri Sv.
Križu nad Mariborom pokroviteljstvo 200 K;
Vošnjak Vladimir iz Soštanja 2 K; Jenko
Ludovik, župnik pri Sv. Duhu pri Krškem,
mesto venca na grob župnika Malenška 10
kron; župnik Ivan Sakser 4 K; slovenski
realci v Ljubljani kot prebitek zbirke za
Prešernov venec 10 K; Anton Mrak, c. kr.
računski svetnik, prilikom smrti soproge
Ivane 50 K; botri in botre ob krstu Jos.
Oblakovihi Cirila in Metoda v Žabnici 11 K;
družba Ljubljancov v hotelu „Koklič“ v
Rudolfovem 10 K. Trvdka Fran Kolmann
prispevek od prodanih družbenih valčkov
230 K. Za narodni kolek 5 K. Za družbeni
koledar 14 K; za družbene znake 192 kron.
Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G.
And. Mašera, trgovec in gostilničar v Koba-
ridu, 250 K; v veseli družbi kotorskih pod-
županov iz meje italijanske; Županstvo
Berginj, nabrano v gostilni pod Zganu. —
G. Vekoslav Kranjc, c. kr. notar v Šmarju,
10 K, katere je plačal Jožef Kovačič od Sv.
Eme vsled kazenske poravnave U 86. —
Castita rodbina Tollazzi v Logatcu 10 K,
mesto venca na krsto g. Ivana Kalistra v
Ljubljani. — Skupaj 2250 K. Srčna hvala.

Za Učiteljski konvikt: Gospod Šešek
v Stolcu 61 K, polovica od krsnog slavlja
kod Vase Bogojeviča. — Skupaj 6 K. Lepa
hvala! Svoto smo izročili g. Dimniku.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 12. januarja: Franja Strunc, urad-
nikova vdova, 68 let, Karlovska cesta 24,
Atheromatosis.

Dne 13. januarja: Josip Verhunc, klju-
čarjev sin, 1 leto, Dolenjska cesta 19, jetika.

Dne 14. januarja: Ivan Kalister, zaseb-
nik, 61 let, Marije Terezije cesta 4, Caries.
— Matevž Pintar, župnik, 47 let, Zaloška
cesta 11, spridenje jeter.

V deželni bolnici:
Dne 9. januarja: Terezija Dragar, delav-
čeva žena, 82 let, Marasmus.

Dne 10. januarja: Fran Zajc, 57 let,
Pneumonia.

Dne 12. januarja: Jožefa Železnik, de-
lavčeva žena, 53 let, Ictenisi gravis.

Dne 13. januarja: Marija Širnik, delavka,
60 let, Congelatio Sepsis.

Dne 14. januarja: Marija Zanoškar, go-
stija, 80 let, vsled ostarelosti.

Borza poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.
Uradni kurzi dun. borze 16. januarja 1906.

Naložbeni papirji.	Dunaj	Blago
4 1/2% majska renta . . .	100—	100 20
4 1/2% srebrna renta . . .	99 95	100 15
4% avstr. krona renta . .	100 15	100 25
4% zлата . . .	117 80	118—
4% ogrska krona renta . .	96 30	96 50
4% zлата . . .	114 40	114 60
4% posojilo dež. Kranjske .	99 50	101—
4% posojilo mesta Spiljet .	100 65	101 65
4% posojilo mesta Zadar . .	100—	100—
4% bos.-herc. železniško .	100 65	101 65
4% posojilo 1902 . . .	99 75	100 25
4% češka dež. banka k. o. .	99 75	100 25
4% z. o. . .		
4% zast. pisma gal. dež. .	100 45	101 40
4% hipotekne banke . . .		
4% pešt. kom. k. o. z . .	106 40	107 40
4% 10% pr. . . .		
4% zast. pisma Innerst. .	100 50	101 50
4% hranilnice . . .		
4% zast. pisma ogr. centr. .	100—	100 40
4% dež. hranilnice . . .	100—	100 90
4% z. pis. ogr. hip. ban. . .		
4% obl. ogr. lokalnih že- .	99 50	100 50
4% leznice d. dr. . . .	100—	101—
4% obl. češke ind. banke .	100—	101—
4% prior. lok. želez. Trst- .		
Poreč . . .	99 90	
4% prior. dolejskih žel. . .	99 50	100—
3% prior. juž. žel. kup. 1/2% .	316 85	318 85
4% avstr. pos. za žel. p. o. .	100 75	101 75

Srečke . . .	192 50	194 50
od 1. 1864 . . .	290—	291—
tziske . . .	161 40	163 40
zem. kred. I. emisije . . .	297 50	307 50
II. . . .	299 50	309 50
ogrške hip. banke . . .	264—	269 50
srbske a frs. 100— . . .	103—	112—
turške . . .	147 75	148 75
Basilika . . .	26—	28—
Kreditne . . .	477—	486—
Inomoške . . .	78—	83—
Krakovske . . .	93—	100—
Ljubljanske . . .	62—	68—
Avstr. rdeč. križa . . .	52 25	54 25
Ogr. . . .	33 50	35 50
Rudolfove . . .	59—	62—
Salcburške . . .	72—	76—
Dunajske kom. . . .	530—	540—

Dežnice . . .		
Južne železnice	119 60	120 60
Državne železnice	666 50	667 50
Avstr.-ogrške bančne deln. .	1631—	1640 50
Avstr. kreditne banke . . .	672—	673—
Ogrske	790 25	791—
Zivnostenske	246—	246 50
Premogokop v Mostu (Brux) .	662—	666—
Alpske montan	525 25	526 25
Prška žel. ind. dr.	2588—	2600—
Rima-Muranyi	523 50	524 50
Trboveljske prem. družbe . .	279—	281 50
Avr. orožne tovr. družbe . .	560—	565—
Češke sladorno družbe . . .	158—	162—

Valute . . .		
C. kr. cekin	11 34	11 38
20 franki	19 11	19 14
20 marke	23 52	23 59
Sovereigns	23 96	24 02
Marki	117 52	117 72
Laški bankovci	95 50	95 70
Rebiji	250 75	251 50
Dolarji	4 84	5—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 17. januarja 1906.

Meteorološko poročilo.

Visina nad morjem 306,9. Srednji tlačni tlak 736,0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16. 9. zv.	746,1	-2,1	brezvev.	del. oblak.
17. 7. zj.	745,8	-4,7	brezvev.	megla
2. pop.	743,1	1,8	sl. jug.	sk. oblak.

Srednja večerajša temperatura: -3,1°
normale: -2,5. Padavina v mm 0,0.

Zahvala.

Vsem, ki so izrazili sožalje in mene tolažili ob boleznih in smrti preljubljenega soproga, oziroma brata, strica, bratrance in svaka, gospoda

Ivana Kalistra

zasebnika

kakor tudi za časteče mnogobrojno spremstvo pokojnika k večnemu počitku, izrekam tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in drugim udeležnikom najiskrenejšo zahvalo — Osobito pa se zahvaljujem vsem darovalcem krasnih vencev 261

Ljubljana, 16. januarja 1906.

Marija Kalister roj. Kalan.

Soliden, spreten 182 3

črkostavec

za korektni slovenski pa tudi nemški stavek dobi stalno kondicijo v tiskarni **W. Blanke v Ptuj**. 28 K plačila.

Trgovski pomočnik

vešč slovenščine, hrvaščine, nemščine in nekoliko laščine, ki se je izučil v večji trgovini mešanega blaga, želi do 1. februarja t. l. premeniti službo. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 145—3

Pojasnilo.

Podpisani lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6, odgovarja s spodaj sledečo izjavo vsem onim p. n. gospodom, ki so pri njem reklamirali zaradi neizida „Slovenskega gledališkega lista“, in javlja, da nima on nikake zveze z Albinom Orehkom kakor tudi z njegovim potnikom g. Teodorjem Zaločarjem. V Ljubljani, dne 17. januarja 1906.

W. K. Nučič.

Izjava.

Mi podpisani javljamo, da gosp. **W. K. Nučič**, lastnik I. kranjskega reklamnega podjetja v Šelenburgovih ulicah št. 6, ni popolnoma nič zvezi z reklamo na gledaliških programih, ki smo jih za vso sezijo naročili in tudi plačali.

G. Albin Orehek, lastnik modernega reklamnega zavoda v Ljubljani, na Rimske cesti št. 2, je prevzel naročnino kakor tudi denar, — ne pa trdka W. K. Nučič.

Resničnost tega potrjujejo navedeni podpisi. V Ljubljani, dne 8. januarja 1906.

Frčar & Mejač s. r. l., Julja Stor s. r. l., Engelbert Skušek s. r. l., G. Čadež s. r. l., Ph. Goldstein s. r. l., K. Januš s. r. l., Petkosič s. r. l.

Trgovci! Pozor!

I. kranjsko reklamno podjetje **W. K. Nučič**, Ljubljana, Šelenburgove ulice 6, telefon št. 186, ima največjo zbirko reklamnih koledarjev s skromnim slovenskim ter nemškim blokom „Ciklom“ od 10 inarjev naprej. Blok slovenski ali nemški po 6 inarjev

Naročajte vzorce za 1907.

Izšla je knjiga

Kralj Matjaž.

Povest iz protestantskih časov na Kranjskem. (Ponatis iz „Slov. Naroda“.)

Črna brošura obseva 363 strani ter obdeluje v zanimivi povesti kmetški punt v Vrhniki in okolici ter napad na samostan krutih menihov v Bistri.

Cena 1 K, s poštnino 1 K 20 vin. Dobi se edino pri

A. Schwentnerju, knjigarju Ljubljani, Prešernove ulice.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s samostojnimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Učenca

za kovaško obrt sprejme takoj **Peter Šetina** 216 1
Glince št. 31. pri Ljubljani.

Prodajalka

dobro izveščana v manufakturi itd., se sprejme v prodajalni z mešanim blagom. Prednost imajo srednje starosti.

Več se izve pri **J. Modicu v Novi vasi pri Rakeku**. 219—1

Mesarija

v Školji Loki, dobro idoča, z večjim prometom, tudi pošiljanje v tuje kraje in z vso mesarsko pripravo ter stanovanjem, ležeča na jako lepem prostoru, se odda takoj v najem pod jako ugodnimi pogoji.

Več pove lastnik **Ivan Benedičič v Školji Loki**. 217—1

Predpustne

gledališke in poulične lasulje (baroke), kite, brade, Leichnerjeve šminke in puder, kakor tudi vsakovrstno

parfumerijo priporoča trdka

Senica & Zupan, Ljubljana, Šelenburgove ul. 3.

Lasulje za društvene igre se tudi izposojajo. 61—4

Izjava.

Podpisana izjavljam s tem, da poznam gospo Marijo Beve, gostilničarico na Donajski cesti št. 6 za povsem pošteno.

Toni Krevelj.

Stanovanje

z dvema večjima in eno manjšo sobo ali pa s tremi manjšimi sobami in pritliklinami se išče za majski termin. Kdo — pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 187—2

Za voditeljico

panorame international se išče gospodična ali vdova, popolnoma zmožna slovenščine in nemščine in priljudnega občevarja. 212

Prositeljice naj se zgledajo pri firmi **R. Miklauc v Špitalskih ulicah**.

Dr. Grandi

zdravnik in kirurg v Tuenu pri Tridentu potrjuje, da je zapisoval proti raznim boleznim prebavnih organov vselej z dobrim uspehom III. učinkujočo 3729 2

Želodčno tinkturo

lekarnarja **G. Piccolija**

Ljubljana, Dunajska cesta. 1 steklenica velja 20 vin. in se vnanja naročila z obratno pošto izvršujejo.

Zahvala.

Ganjeni na toliko došlih nam ginljivih izrazih sočutja ob nenadomestljivi izgubi predrage naše matere, oziroma soproge, sestre, in stare matere, gospe

Katarine Albertini

posestnice

se zahvaljujemo tem potom najsrčnejše. V prvi vrsti gg. duhovnikom, go podu c kr. okrajnemu zdravniku dr. Erženu, cenjenim gospem in gospodom Postojne in vsem onim, ki so v tako mnogobrojnem številu prihiteli blago pokojnico spremit k večnemu počitku. Z eno besedo vsem, vsem, ki so nam v teh težkih urah skušali lajšati našo bol, bodisi na katerikoli način, bodi izrečena pristrčna zahvala.

Sežana, 15. januarja 1906.

Žalujoči ostali.

Potrta globoke žalosti naznanja Janja Štolfa v svojem in v imenu svojega očeta ter ostalih sorodnikov pretržno vest, da je Vsemogočnemu d padlo k Sebi poklicati našo iskreno ljubljeno mater, soprogo, sestro, taščo in staro mater, gospo

Katarino Albertini

posestnico

prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v 78. letu njene starosti, po kratki in mučni boleznih v boljše življenje.

Pogreb predrage rajke je bil v soboto, dne 13. t. m. ob 4. uri popoldne na pokopališču v Postojno.

Kazarje pri Postojni, dne 15. januarja 1906. 258

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam vljudo slavnemu občinstvu, da sem otvoril

nožarsko delavnico in trgovino z vsakovrstnimi noži, škarpami in

z drugimi v nožarsko obrt spadajočimi stvarmi. Poprave, vsakovrstne brusitve in poliranje se izvršujejo točno. Na zahtevo se ponikljajo kakršnekoli reči. Za dobrohotno podporo se najtopleje priporoča

Anton Leben, nožar, na Starem trgu št. 15.

Stanovanje

na Kongresnem trgu št. 13, v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob s pritliklinami, se odda za februarjski ali majski termin. 198—1

Več se izve pri hišniku istotam ali v pisarni ra-nateljstva užitninskega zakupa, Dunajska cesta št. 31.

Spretnega

akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem že dolgo poslujoča zavarovalnica za življenje in zoper nezgode.

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 17—5

Penzijonist

s prva izpričevali, popolnoma zanesljiv in čvrst, več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, sprejme službo kot oskrbnik, skladiščnik, potovalec ali kaj sličnega. 143—3

Blagobotne ponudbe pod „A. b. c. 100“ na uprav. „Slov. Naroda“.

!!Cenjene dame!!

Fini francoski

moderci

s pristno ribjo kostjo se dobe pri trdki 62—4

Senica & Zupan

Ljubljana,

Šelenburgove ul. 3.

Št. 37931.

Razglas.

Občinski svet deželne stolnega mesta Ljubljane je sklenil v svoji seji dne 17. maja 1904, da se ima katoliško pokopališče pri Sv. Krištofu, ker leži že v obsegu mesta, smislu dvornega dekreta z dne 23. avgusta 1784, št. 2951, opustiti ter s 1. dnem maja 1905 za nadaljne pokopavanje zapreti. Ker pa se je izkazala potreba da se ta rok podaljša, je sklenil občinski svet v svoji seji dne 23. decembra 1905, da se to pokopališče še le s 1. dnem maja 1906 za nadaljne pokopavanje zapre in se še le s tem dnevom začne pokopavati na novem pokopališču.

To se v smislu §. 62 občinskega reda za deželno stolno mesto Ljubljano z dne 5. avgusta 1887, dež. zak. št. 22, javno razglašja z dostavkom, da je proti temu sklepoma občinskega sveta dopusten priziv na deželni odbor kranjski, katerega pa je vložiti najkasneje v 14 dneh, računši od dneva razglasitve teh sklepov v „Slovenskem Narodu“ in „Laibacher Zeitung“, pismeno pri mestnem magistratu ljubljanskem.

Mestni magistrat v Ljubljani, 203
dne 11. januarja 1906.

Plemenitaško posestvo

na Hrvaškem, v bližini Zagreba, 4 km oddaljeno od železniške postaje, z lepo veliko graščino, zraven še enonadstropna hiša, 3 veliki hlevi za okoli 300 glav živine in mnogo drugega poslopja, s 150 orali prve vrste njiv in travnikov, zlasti prekrasna leža za vinograde, se prodaja za smešno nizko ceno.

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 218—1

Enonadstropna vila

v Ljubljani se pod ugodnimi pogoji prodaja. — Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 140—3
Na anonimna vprašanja se ne odgovarja.

Stanovanje

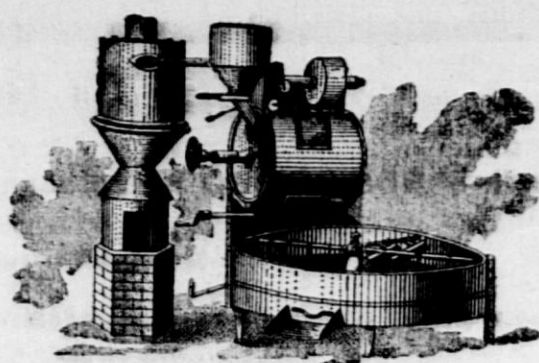
s 3 sobami in pripadki v Kolodvorskih ulicah št. 32 v Ljubljani, dalje

2 lokala

primerna za prodajalno ali pisarno v Sodnijskih ulicah št. 4 v Ljubljani se odda s 1. februarjem 1906. Več pove kamnosek Vodnik v Ljubljani.

Prva ljubljanska veležgalnica za kavo z električnim obratom.

Vsled direktnega uvoza kakor tudi zaradi velike razpečave lahko dobavljam povsod za izvrstno priznano, s strojem in racionalno žgano kavo, ki je vsak dan sveža, torej zelo aromatična, najfinejše kakovosti in najbolj poceni.

Prodajam pa posamezne vrste kakor tudi najbolj preizkušene zmesi. Prednosti s strojem žgane kave pred navadnim praženjem so splošno priznane; o tem se lahko vsakdo prepriča z malo poskušnjo.

Z odličnim spoštovanjem

KAREL PLANINŠEK
na Dunajski cesti.

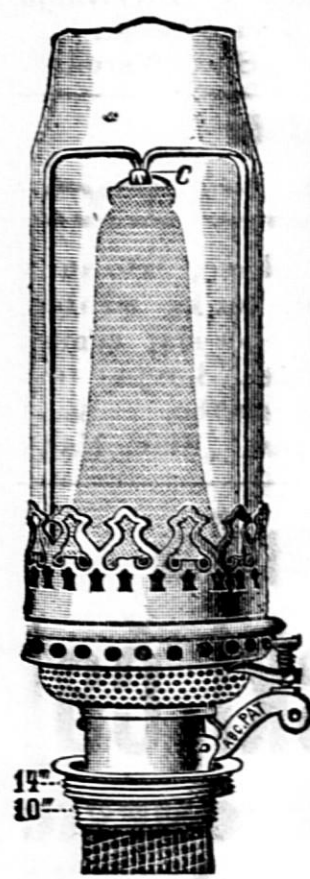
(Postajališče elektr. cestne železnice.)

111-2

178-2

Franc Jožefova
grenčica
„pravzaprav reprezentant grenčic“
(V medic. odd. splošne bolnice na Dunaju.)

COGNAC 3936-12
CZUBA - DUROZIER & CIE.
francoska tvornica konjaka Promontor. Dobiva se povsod.
Ustanovljena 1884.

Novo! A. B. C.- gorivec
petrolejsko :::: žarno luč
Model 1906.

stane samo K 8—

kompletno z žarno mrežo, cilindrom in stenjem. Gori tako svetlo kakor plinova žarnica in porabi v okoli 18—20 urah liter petroleja. Stenja ni treba pristrigavati in snaziti, ker je nepremakljiv, rabijo se premenljivi obroči velike trdnosti. Ta luč je tako preprosta, da jo lahko opravi vsak otrok, zato ime „A. B. C.“. Pristojna na vsako svetilko 10“ in 14“ in z vmesnim obročem tudi na vsako drugo posodo.

Zaloge v Ljubljani: Anton Achtschin, Wolfove ulice 8, August Agnola, Dunajska cesta, Valentin Golob, Mestni trg 10, Fran Kaiser, Šelenburgove ulice. 4791-2

Kupi
samo z varstveno znamko „piščo angel“ 3616 19
gramofon
ki so priznani najboljši in tudi vrlo primerni
za božična darila.

Aparate od K 45— naprej tudi na obroke, prodaja

RUDOLF WEBER
urur v Ljubljani

na Dunajski cesti 20
nasproti kavarni „Evropa“

Nove slov. plošče za gramofon

moški glasovi:
„Naprej zastava Slave“, — „U boj“, — „Slovenske pesmi“, — „Al' me boš kaj rada imela“, — „Zagorski zvonovi“, — „Kje so moje rožice“.

Tamburanje:
„Sokolska koračnica“, — „Liepa naša domovina“.

Razglas.

Podpisano oskrbnitvo konkurzne mase tvrdke **J. J. Kantz v Ljubljani** naznanja s tem, da se bode

dne 23. januarja 1906

dopolodne ob 10. uri pri tukajšnji c. kr. okrajni sodnji v izbi št. 16 vršila

javna dražba

sledenih zemljišč:

a) polovice vl. št. 45 k. o. Trnovsko predmestje, obstoječega iz hiše št. 9, Konjuške ulice, z gospodarskim poslopjem, vrtom parc. št. 87/2 in 90 ter pašnikom parc. št. 66;

b) zemljišča vl. št. 4 k. o. Gradišče predmestje, obstoječega iz hiše št. 2, s tremi gospodarskimi poslopiji, parno pekarno in vrtom parc. št. 90.

c) zemljišča vl. št. 363 k. o. Dobrova, obstoječega iz tovarne za kis in opeko, hiša št. 46 na Dobrovi, z gospodarskimi poslopiji, vrtom in travnikom, s pritlikavo vred, ki sestoji ad b) iz različnih strojev in potrebnih za parno pekarno, ad c) iz potrebnih za tovarno in gospodarskega orodja.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, so določene vrednosti ad a) na 48.000 K, ad b) na 125.000 K, ad c) 108.000 K in pritlikinam ad b) na 20.000 K, ad c) na 4600 K. Ad a) ni nobene pritlikline.

Najmanjši ponudek znaša ad a) 24.000 K, ad b) 72.500 K, ad c) 56.300 K. Vsak ponudnik mora predložiti pred začetkom dražbe vadilj, in sicer ad a) v znesku 4800 K, ad b) v znesku 14.500 K in ad c) v znesku 11.260 K.

Dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri tukajšnji c. kr. okrajni sodnji v izbi št. 18 ali pa v pisarni podpisane oskrbnika konkurzne mase med opravljenimi urami.

Dr. Fran Tekavčič,

oskrbnik konkurzne mase tvrdke **J. J. Kantz v Ljubljani.**

215-1

Lepo solnčnato stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo se odda za februarjev termin. 200-2
Kje — pove uprav. „Slov. Nar.“

Trgovskega pomočnika sprejme

A. Sušnik v Ljubljani

Zaloška cesta.

Istotam se sprejme tudi 174-2

učenec.

Prirodni brinovec in slivovec

kakor tudi druga prirodna domača žganja se dobivajo pri

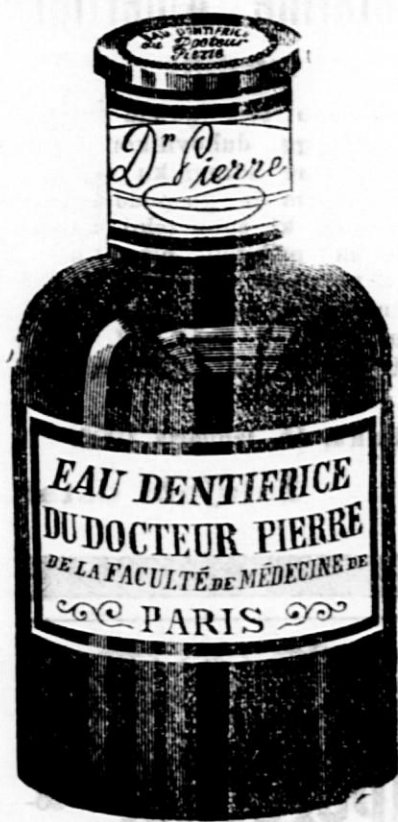
F. Pustotniku v Ljubljani

na Sv. Petra cesti št. 31.

Večja naročila se razpošiljajo iz lastne žganjarne v Blegovici pošta Lukovica. Na zahtevanje se cenovnik in vzorce pošilja franco. 137-3

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 3564-21

Pravkar izšlo:

Vošnjak Bogumil

Na razsvitu Ruske študije.

Ta zanimiva knjiga je pisana objektivno, brez onega neutemeljenega slovanskega navdušenja, pa seveda tudi brez sovražne zagreženosti. Saj jo je napisal Slovenec, Slovan. Omislil in preudrjal naj bi si jo vsak izobražen Slovenec, da si razbistri svoje predstave in nazore o Rusiji in ruskem narodu. Marsikaj, kar se sedaj godi na Ruskem, mu postane jasno. Nevarna vojna z Japonci, krvavi domači nemiri, slajni nenadni uspeh revolucije: za vse to moramo iskati in najti pravih vzrokov činiteljev in ciljev. 54-6

Ukusne opremljena knjiga z izvrstno risbo na ovojnem listu je izšla v založbi

L. Schwentnerja
v Ljubljani

Cena: broš. 4 K, eleg. vez. 5 K 50 h, po pošti 30 h več.

št. 277.

Razpis

mesta računskega praktikanta.

Pri deželnem odboru je izpraznjeno mesto računskega praktikanta z adjutom 1000 K in 20% draginjsko doklado.

Pogoj za sprejem je dovršitev kake srednje šole ali pa poleg dovršitve nižjih razredov kake srednje šole z dobrim uspehom napravljeni izpit iz državnega računoslavlja.

Tozadevne, s krstnim in domovinskim listom, zdravstvenim izpričevalom ter z dokazili o dovršenih študijah in znanju slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi opremljene prošnje, je vložiti do

31. januarja 1906

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor vojvodine kranjske

v Ljubljani, dne 10. januarja 1906

Hotel „pri južnem kolodvoru“.

Jutri, dne 18. januarja, v novourejenem salonu

KONCERT

„Šramel“-kvarteta.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K mnogobrojni udeležbi vabi

211

Vstop prost.

Alfred Seidel

prej plačilni natak na južnem kolodvoru.

Pozor!

Članov „šramel“-kvarteta ni nikdar dobiti doma. Kdor želi osebno govoriti glede dobave

„ŠRAMEL“-KVARTETA

je to mogoče vsak dan le v kavarni „Prešeren“ od 1. do 3. ure popoldne

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo dr. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m. ponedeljski osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des. Selsthal v Ansee, Solnograd, des. Klein-Beifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. sputraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, des. Selsthal v Solnograd, Inomost, des. Klein-Beifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hrb., Francove v. Hrb., Prago, Lipsko, des. Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glodnitz, Ljubno, Selsthal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregene, Curich, Zeneva, Paris, des. Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, des. Klein-Beifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine v. Hrb., Francove v. Hrb., Karlove v. Hrb., Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, na Dunaj des. Amstetten. — Ob 10. uri ponedeljski osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m. sputraj osebni vlak v Novo mesto, Strate, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m. pop. istotaka. — Ob 7. uri 8 m. sputraj v Novo mesto, Kočevje. — **PRIDOD V LJUBLJANO** juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 2. uri 33 m. sputraj osebni vlak s Dunaja des. Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direkt. voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Jila, Ansee, Ljubno, Celovec, Mali Glodnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m. sputraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja des. Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prago direktni voz I. in II. razreda), Francove v. Hrb., Karlove v. Hrb., Heba, Marijine v. Hrb., Budejovice, Linc, Steyr, Paris, Zeneva, Curich, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Malega Glodnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m. sputraj osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glodnitza, Celovca, Pontabla, des. Selsthal in Inomosta in Solnograda, des. Klein-Beifling iz Steyra Lince, Budejovic, Plzina, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Praga, Lipskega. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osebni vlaki: Ob 3. uri 44 m. sputraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m. popoldne iz Strate, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 38 m. sputraj istoak. — **ODHOD IZ LJUBLJANE** dr. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m. sputraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 7. uri 10 m. sputraj. — Ob 10. uri 45 m. ponedeljski samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **PRIDOD V LJUBLJANO** dr. kol. IZ KAMNIKA Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m. sputraj, ob 10. uri 59 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. sputraj Ob 9. uri 55 m. ponedeljski samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubli.

Vsemu za umetnost se zanimajočemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem

v hotelu pri Slonu v Ljubljani otvoril

razstavo briljantnega slikarstva.

Razstava zastopa iz Berlina izhajajočo

pozornost zbujačo iznajdbo

na polju slikanja na blago, žamet, svilo, sukno, platno, les, steklo, ilovice, usnje itd. itd. in je tako čudovitega učinka in lepih efektov, kakor jih more proizvesti samo briljantno slikanje.

Ta iznajdba, ki obenem tudi popolnoma nadomešča veziljno slikanje, aplikacijo in otvarja damam docela novo torišče ročnih del najodličnejše baže, ki se lahko nauči brez vsakega prejšnjega znanja, da more vsaka dama že v najkrajšem času si najlepše stvari brez nabave strojev napravljati sama.

Razstava bo samo kratek čas odprta od 9. dop. do 5. pop.

Vstopnina 20 kr.

Obilnega obiska prosi vljudno

z odličnim spoštovanjem

Edvard Ubach.

157-3